Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 27 (6. 816) ◉ 1989 йил 2 февраль, пайшанба ◉ Баҳоси 3 тийин

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Федерал президент Рихард фон Вайцзеккернинг таклифига мувофиқ М. С. Горбачевнинг 1989 йил 12—15 июнда расмий визит билан Германия Федератив Республикасига бориши ҳақида ТАСС хабари эълон қилинган.

✦ 31 январь куни КПСС Марказий Комитетида кенгаш бўлиб ўтди, кенгашда КПСС Марказий Комитетининг СССРдаги миллатлараро муносабатларни такомиллаштиришга бағишланган Пленумига тайёргарлик кўриш муносабати билан иттифоқдош республикалар ҳамдўстлигининг социал-иқтисодий асосларини мустаҳкамлаш масалалари кўриб чиқилди. Кенгаш ҳақидаги батафсил ҳисобот бугун тонгги газеталарда берилган.

✦ «Қишлоқдаги ҳовли тўйлари» — «Правда» газетасининг қишлоқларни социал ривожлантириш мавзуидаги бугунги обзори ана шундай номланади.

✦ «Правда» газетасининг олтинчи саҳифасида «Бутунроссия академияси» сарлавҳали мақола босилган. Унда ўтган йили Бутунроссия тасвирий санъат, ҳайкалтарошлик ва меъморчилик академиясининг ректори этиб тайинланган рассом Илья Глазунов билан академиянинг ўзига хос хусусиятлари, вазифалари ҳақида суҳбат олиб борилади.

✦ «Известия» газетасининг учинчи саҳифасидаги «Номнинг қайтиши» сарлавҳали мақолада ўттиз ёшида ташқи ишлар халқ комиссарининг ўринбосари бўлган таниқли совет дипломати Л. М. Карахан ҳақида ҳикоя қилинади.

Сўнгги соатда

ТАСС ХАБАРЛАРИ ВА МАРКАЗИЙ МАТБУОТ САҲИФАЛАРИДАН

✦ НЬЮ-ЙОРК. БМТ бош секретари Хавьер Перес де Куэльяр Эрон-Ироқ можаросини бартараф этиш юзасидан ўзининг махсус вакили Ян Элиассоннинг регионга қилган сафарини БМТ хавфсизлик кенгаши 598-резолюциясини бажариш борасидаги куч-ғайратларни давом эттириш учун жуда фойдали, деб ҳисобламоқда.

Перес де Куэльяр сешанба куни Элиассоннинг Бағдод ва Теҳронда олиб борган музокаралари ҳақидаги ҳисоботини эшитди. БМТ бош секретари яқин вақт ичида Нью-Йоркда иккала мамлакат ташқи ишлар министрлари билан учрашишга умид боғламоқда, улар хавфсизлик кенгашининг Эрон ва Ироқда БМТ ҳарбий кузатувчилари группасининг мандатини узайтириш масаласига бағишланган мажлисида қатнашиш учун келишлари кутилмоқда.

Иккала мамлакат ташқи ишлар министрларининг БМТ бош секретари номига яқинда юборган мактублари 598-резолюцияни бажаришга доир музокараларнинг тўхтаб қолганлиги ҳали бартараф этилмаган бўлса ҳам иккала томон БМТ вакиллари билан маслаҳатлашувда ҳамкорлик руҳини намоён этаётганликларини кўрсатиб турибди.

✦ ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Жорж Буш сешанба куни Виржиния штатидаги Норфолкда жойлашган ҳарбий-денгиз базасига борди. Жорж Буш «Америка» авианосецида кема командаси ва шу ерда жойлашган кемасозлик корхонаси ишчилари ҳузурида нутқ сўзлади.

Буш Пентагон эҳтиёжлари учун маблағ ажратиш масаласига тўхталиб, бу соҳада «маблағларни талон-торож қилиш ва нотўғри сарфлашни бутунлай тугатиш» зарурлигини айтди. Қурол-яроғларни сотиб олиш чоғида биз қаттиқ назорат жорий этишни ва тағин ҳам пухта стандартларни белгилашни хоҳлаймиз ва биз бунга эришамиз», — деди у.

Буш АҚШ 41-Президенти сифатида ўзининг пойтахтдан четга қилган биринчи сафарини айни шу мавзуга бағишлаганлиги тасодифий эмас. Рейган маъмурияти чоғида ҳарбий пудратчилар билан Пентагон вакилларининг қаллоблиги теварагида авж олиб кетган жанжал ҳали ҳам давом этмоқда. Ҳозирги вақтда мудофаа министрлиги хизматчилари пора эвазига маҳфий маълумотларни корпорациялар қўлига топшириб, шу тариқа фойдалироқ шартлар билан ҳарбий шартнома тузишда уларга ёрдам берганликларига алоқадор бўлган бир қанча ҳоллар текширилмоқда.

26 март—СССР халқ депутатлари сайлови куни

ЯНГИЧА ТАРТИБДА

Маълумки, бу йил СССР халқ депутатлари сайлови янгича тартибда ўтказилади. Тўла демократияга асосланган бу сайловнинг моҳиятини меҳнаткашлар онгига чуқур етказиш учун сайлов участкаларида қандай ишлар олиб борилмоқда? Штатсиз мухбиримиз Киров районига қарашли 63-ўрта мактабда жойлашган сайлов участкасида бўлиб, участка сайлов комиссиясининг аъзоси Б. Даминов билан шу ҳақда суҳбатлашди.

— Ботир Раҳимжонович, маълумки, бу йил олдиндан тайёрлаб қўйиладиган «рўйҳатлар» бўйича сайлаш бўлмайди. Ниҳоят кенг демократияга асосланган янги сайлов системасига эришдик. Янги ўзгаришлар ҳақида гапириб берсангиз?

— Биринчидан, ҳар бир сайлов участкасидаги сайловчилар сони камайтирилди. Масалан, бизнинг участкамизда аввал 4000 сайловчи овоз берган бўлса, ҳозир тенг ярмига қисқартирилди. Бу сайлов кампаниясининг ўтишида катта қулайлик яратади, албатта. Демократия шарофати туфайли энди сайловда фақат хоҳловчилар қатнашиши мумкин. Лекин овоз берганлар сони 50 фоиздан кам бўлмаслиги керак. Акс ҳолда сайлов ҳақиқий эмас деб топилиб, район ижроия комитети томонидан қайтадан шу участкада сайлов ўтказилиши кўзда тутилган. Олдинги сайловларда бўлганидек, бир одам бутун оиланинг бюллетенларини олиб келиб, ҳамма учун овоз бериш ҳолларига барҳам берилди. Ҳар бир киши фақат ўз номидан сайлай олади. Сайловнинг давом этиши аввалгидек эрталаб соат 8 дан кеч 24 гача эмас, балки 22.00 гача белгиланди.

— Халқ депутатлигига номзодлар ким томонидан белгиланади, қандай танланади ва неча кишидан иборат бўлади?

— Номзодлар сони район ижроия комитети томонидан белгиланади ва ҳар бир ташкилот ўз коллектив мажлисларида номзодларини сайлайди. Номзодлар сони ташкилотнинг катта-кичиклигига ҳам боғлиқ. Баъзи бир ишлаб чиқариш корхоналарида ўз сайлов участкалари бўлади. Бизнинг сайлов участкамизда учта ташкилотдан: 8-автобус паркидан, совутгич қурилмалари заводидан ҳамда 63-ўрта мактабдан номзодлар бор. Мактабимизда 14-январда жамоат ташкилотининг бутун коллектив иштирокидаги кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди ва унда 5 номзод танлаб олинди. Уларнинг иккиси партия, иккиси касаба союз ва бири комсомол ташкилотидан. Шунингдек, 8-автобус паркидан 7 киши, совутгич қурилмалари заводидан ҳам 7 номзод кўрсатилди.

— Номзодларни аҳолига таништириш қай йўсинда олиб борилялти? Ахир халқ кимни сайлашини ҳам билиши керак-ку!

— Бизда номзоди кўрсатилган ҳар бир киши микроучасткаларни бўлиб олади. Улар ўз ташкилотларидан ишончга лойиқ, ғоявий ва сиёсий етук кишилардан ўн нафарини танлаб оладилар. Бу кишилар номзодларга тарғибот ва ташвиқот ишларида фаол ёрдам берадилар. Бундай системада уларнинг ўз территорияларини ва аҳолини қисман бўлса ҳам билишлари ҳисобга олинган. Улар хонадонларга бориб аҳоли билан учрашадилар, номзодлар ҳақида маълумот берадилар, участкадаги бетобларни, қатнаша олмайдиганларни белгилаб, ҳисобга оладилар. Булардан мақсад — аҳолига иложи борича кўпроқ йўлланма ва маълумот бериш, унга тўғри йўл кўрсатиш, қолаверса, сайлов кампаниясини муваффақиятли ўтказишдир.

Суҳбатни Д. ИСРОИЛОВ ёзиб олди.

ИШОНЧНИ ОҚЛАШ КЕРАК

Яқинда Марказий телевидениенинг «Время» информацион программасида сайловга бағишланган бир кўрсатув намойиш қилинди. Унда депутатликка номзод кўрсатиш бўйича округ сайловолди йиғилишининг нега ўтмай қолганлиги хусусида сўз борди.

Катта залга маълум миқдордаги кишилар тўпланган. Улар ўзлари кўрсатган депутатликка номзодга ишонч билдириш учун бу ерга келишган. Лекин ўша сайлов участкаси территориясидан келган аҳоли бу ерда истиқомат қилувчиларнинг 20 процентини ҳам ташкил қилмайди. Шунинг учун депутатликка номзод кўрсатуви ўтказилмади. Номзод ҳақида йиғилганларнинг фикри ҳам ҳар хил. Биров унга ишонч билдирса, биров ишончсизлик билдирмоқда.

Очиғини айтганда, бу эпизодда чинакам халқ демократияси тасвирланган. Ушбу кўрсатув ана шу хусусияти билан менга ёқди. Хўш, нега бизда шундай кўрсатувлар, намойиш қилинмайди? Нега биз ҳар гал ижобий характердаги кўрсатувларни томоша қилишимиз керак. Ҳозир бизда депутатликка номзодлар кўрсатишда шундай ҳол рўй бермаяптими? Номзод хусусида тортишувлар, мунозаралар бўлмаяптими? Ахир қачонгача сайловнинг сиёсий характердалиги ҳақида сўз юритамизу, бу сиёсий кампанияни ўтказишда йўл қўйиладиган камчиликлар, мунозара ва баҳслардан ўзни олиб қочамиз. Чинакам ошкоралик замони экан, бу ишдаги нуқсонлар ҳақида ҳам рўй-рост сўз юритиш лозим. Қолаверса, бундай кўрсатувлар фойдадан ҳоли бўлмайди. Ундан ҳамма ўзига тегишли хулоса чиқаради.

Мен депутатлар билан кўп мулоқотда бўлганман. Сўзлашганман. Уларга наказлар ҳақида оғиз очсангиз, кўпинча ҳасратидан «чанг» чиқади. «Фалон ташкилот рухсат бермаяпти», деб нолишади. Хўш, «ўша ташкилот раҳбарини сўзингга кирита олмасанг, район Совети ижроия комитетини ёрдам беришга кўндира олмасанг, нима қилиб депутат деган номни кўтариб юрибсан. Қўлингдан келмаса ундан воз кеч» дейдиган одам йўқ. Халқ сенга ишониб депутат этиб сайладими, демак унинг ишончини оқлашинг керак. Бу ишончни қандай оқлаш сенинг қобилиятингга, ташкилотчилигингга, ишчанлигингга боғлиқ.

Бизку бу ўринда район ва шаҳар Совети депутатлари ҳақида сўз юритаяпмиз. Ҳозир биз депутатликка номзодини кўрсатаётган кишилар эса унча-мунча эмас, ахир СССР халқ депутати деган юксак номни олишади. Шундай экан, номзодларни кўрсатишда янглишмаслигимиз керак.

Албатта, бу ҳақда номзодларга даъвогарлик қилаётган кишиларнинг ўзлари ҳам мулоҳаза юритишлари, «Мен бу юксак ишончга яраша ишлай оламанми», деган саволни ўз олдиларига кўндаланг қўйишлари лозим.

Депутат халқнинг ишончли вакили. Шундай экан, у меҳнаткашларнинг оғирини енгил қиладиган, эл манфаати йўлида чинакам жон куйдирадиган, билимдон ва қобилиятли киши бўлиши керак. У катта-катта идоралар мутасаддилари билан беллаша оладиган, уларга ўз сўзини ўтказа оладиган бўлиши керак. Ана шундагина у юрт-эл ишончини оқлашга қодир бўлади.

Ҳ. НОСИРОВ,
ишчи.

ТЕХНИКА ШАРОФАТИ

● ТОШКЕНТ чинни заводида янги автоматик линиянинг ишга туширилиши чиннисозлар меҳнатини анча енгиллаштирди. Бу линия асосан қолиплаш автомати ва тез қуритувчи машинадан иборат. У минутига 7 та чойнак ишлаб чиқариш қувватига эга. Бу корхона маҳсулотининг шу турини ишлаб чиқаришни уч ҳисса кўпайтирди.

Линиянинг ишга туширилиши қолиплашда банд бўлган 4 кишининг меҳнатини бир киши бажаришига имкон беради. Натижада йилига 30 минг сўмдан зиёд маблағ тежаб қолинадиган бўлди. Линияни «Узглавмеханизация» бирлашмасининг давлат лойиҳа-конструкторлик технологик бюроси корхона инженерлари билан ҳамкорликда яратишди.

Ҳозир заводда янги ўрнатилган ускуналар созланмоқда. Яқинда корхонада чойнакларни сирлаш мосламаси ўрнатилди. Бу янгилик туфайли 7 киши тик оёқда туриб бажарадиган операцияни бир киши уддалаши мумкин. Янги техника туфайли ойига 50 мингдан зиёд маблағ тежаб қолинади.

Бир корхона янгиликлари

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

● «ТАШКЕНТКАБЕЛЬ» заводининг халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш цехи коллективи январь ойи планини ортиғи билан уддалади. Савдо тармоқларига антенналар учун кабель, турли хил размердаги электр узайтиргичлар ва бошқа маҳсулотлар етказиб берилди. И. Р. Хатянц етакчилик қилаётган бу цех 200 минг сўмлик товар ишлаб чиқаришни режалаштирган эди. Амалда 210 минг сўмлик маҳсулот истеъмолчиларга жўнатилди.

АЪЛО СИФАТДА

● КОРХОНАНИНГ Тоҳир Маҳкамов бошлиқ цехи ўтган йилдан бошлаб кооператив системада иш юритяпти. «Алоқачи» номи билан аталган кооператив хўжалик асосан телефон алоқасида қўлланиладиган кабеллар тайёрлаш билан шуғулланадилар. Талаб тобора ортиб бораётган бу маҳсулот мамлакатимизнинг турли чеккаларига жўнатилади. Аҳил коллектив йилнинг дастлабки ойи планини муддатидан 4 кун аввал уддалашга эришдилар. Жами 1 миллион 150 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

С. ШАМСИДДИНОВ.

Замондошимиз

«Узэнергоналадка» корхонаси бош конструктор бўлимининг инженер-конструктори Эмине Абдураҳмоновна ҲОШИМОВА

Р. Шарипов фотоси.

Биродарлашган шаҳарлар дўстлиги мустаҳкамланаверсин

Шу йилнинг ўрталарида Тошкент шаҳрида СССР ва АҚШ биродарлашган шаҳарлари вакилларининг биринчи учрашуви бўлади. Бу катта халқаро тадбирни ўтказиш учун Ўзбекистон пойтахтининг танланиши тасодиф эмас — Тошкентнинг Америкадаги Сиэтл шаҳри билан алоқалари мунтазам мустаҳкамланиб бормоқда, бундай муносабатларни ривожлантиришда катта тажриба тўпланган.

Ана шу учрашувга тайёргарлик қандай бораётгани билан танишиш учун АҚШ биродарлашган шаҳарлари уюшмасининг ижрочи вице-президенти Том Гиттинс республика пойтахтига келди.

1 февраль куни Том Гиттинс Тошкент шаҳар ижроия комитетида қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

Бунёдкорлар совғаси

✦ **С. Раҳимов районининг К. Ниёзов кўчасида дастлабки баланд қаватли бино фойдаланишга тахт қилиб қўйилди.**

Бу 9 қаватли 36 квартирали турар-жой биноси бўлиб, биринчи қаватида нонбулка магазини жойлашган. Бунёдкорлик ишларини 3-уйсозлик комбинатига қарашли 1-қурилиш бошқармасининг Д. Колесников етакчилик қилаётган комплекс бригадаси аъзолари олиб боришди.

Пардозлаш ишларини «Мостстрой» қурилиш бошқармаси пардозловчилари Х. Зайнутдинова ва Ш. Набиевлар етакчилик қилаётган сайқалчилар бригадаси олиб бордилар. Бинонинг ташқи пардози шарқ безаклари асосида тайёрланиб, К. Ниёзов кўчасига кўрк бериб турибди.

Д. ОБЛАЕВ.

Министр билан мулоқот

МАДАНИЯТ МИНИСТРИ БИЛАН УЧРАШАСИЗ

«Тошкент оқшоми» газетаси ўз саҳифаларида «Министр билан мулоқот» рубрикасини очгандан буён ҳамшаҳарларимиздан жуда кўплаб хатлар олди. Улар Ўзбекистон ССР Ички ишлар министри Учқун Содиқович Раҳимовга ўз фикр-мулоҳазаларини билдирганлар. Корхоналар, ташкилотлар, муассасалар ва ички ишлар органларининг фаолиятини яхшилашга қаратилган ўз таклифларини айтишган. Шунингдек, шахсан ўзини қизиқтираётган савол билан министрга мурожаат қилишган. Гарчи бу мактубларнинг айримлари газета саҳифаларида эълон қилинмасада, берган ваъдамизга кўра бу мактубларни Ўзбекистон ССР Ички ишлар министри У. С. Раҳимовга жўнатдик.

Маълумки, министрлар билан газетамиз орқали бўладиган сиртқи мулоқотда кўпроқ тошкентликларни қизиқтираётган, ҳал этилиши лозим бўлган, ижтимоий аҳамиятга молик бўлган проблемаларга қаратишларингизни сўраймиз. Бундай мазмундаги хатлар газетада эълон қилинади.

Редакциямизга келаётган кўплаб хатларда оқшомхонлар февраль ойидаги мулоқотда Ўзбекистон ССР Маданият министри Ўлмас Раҳимович Умарбеков билан сиртдан учрашиш истагини билдирганлар. Шу боис иккинчи мулоқот Ўзбекистон ССР Маданият министри Ў. Р. Умарбеков билан бўлади.

Саволлар ва таклиф ҳамда ўз мулоҳазаларингизни билдирган хатларингизни қуйидаги адресга: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй, «Тошкент оқшоми» газетаси редакциясига, «Министр билан мулоқот» деган белгини қўйган ҳолда шу йилнинг 20 февралигача йўллашингизни сизлардан илтимос қиламиз. Яна бир гап. Март ойида қайси министр билан дилдан суҳбатлашиш истагида эканлигингизни ҳам бизга ёзиб юборинг.

Шундай қилиб, Тошкент шаҳридаги маданият муассасалари, маданият даргоҳлари, маданият ўчоқлари, умуман маданий ҳаётимизга оид сизларнинг маслаҳатларингиз, фикр-мулоҳазаларингиз, саволларингиз, таклиф ва истакларингизни кутамиз.

КЎНГЛИМДАГИ ГАП

ЛОҚАЙДЛИККА ЎТ ОЧАЙЛИК

Одамлар орасида бирдан гап кўзғалиб қолади: нима дейсан шакар йўқ! Совун, порошок... Чиндан ҳам орадан уч-тўрт кун ўтмасдан қайси магазинга кирманг на унисини, на бунисини топа оласиз. Ҳозир ҳам бор бу гап. Шакар-қандни ишхоналарда талон билан оляпмиз.

Совун билан ҳам шундай бўлди. Бир сирасига ҳеч қаердан уни топиб бўлмай қолди. Қаерда, қайси магазинда кўрсак ёпирилиб оламиз.

Нима бўлди ўзи?

Ҳозирги давримиз тўкинчилик, истаган нарса муҳайё. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас! Ахир юқорида айтилган маҳсулотларни ишлаб чиқариш йилдан йилга ошиб бораётгани сир эмас-ку! Бўлмаса нима учун? Энди буёғига қулоқ солинг.

Шакарга, қандга, совунга (борингки бошқа ноёб нарсага ҳам) навбатга турганингизда кўпчилик иложи борича кўплаб ёки яшиклаб олади. Унинг ҳам нияти яхши. Лекин баъзи бир иғвогар, беъмани гап тарқатувчилар сўзларига кириб ғамлаб қўйсам, дейишади. Ахир ўшалар оиласига етгули олса бўлмайдими? Шунда ортиқча гап сўзлар ҳам, танқислик ҳам рўй бермасди. Бундан эса чайқовчилар, иғвогарлар манфаатдор бўлишмасди.

Хулоса шуки, турли танқисликларни юзага келтиришда ўзимиз айбдормиз. Қоплаб, яшиклаб олаётган одамларга қараб «Ҳой, биродар, сизга нима бўлди, нима қиляпсиз?» демаймиз. Лоқайдлигимизни намойиш этиб тураверамиз.

Лоқайдликка ўт очайлик. Кундалик ҳаётимиздаги нуқсонлар шунда бартараф бўлади.

Усмон КОМИЛОВ.

ТАРИХНИ КИМ ГАПИРТИРАДИ?

Мен «Тошкент оқшоми» газетасининг ҳар бир сонини қизиқиш билан ўқийман, унда шаҳримиз ҳаёти, янгиликлар, турли ижтимоий мавзуларда мазмунли ва қизиқарли мақолалар берилмоқда, бундан биз газетхонлар хурсанд бўляпмиз. Январь ойининг 24, 25 ва 26 кунлари газетада ёзувчи Борис Васильевнинг «Известия»дан олинган «Россияни севгин рутубатли кунда ҳам» асарини мароқ билан ўқиб чиқдим. Ёзувчининг юксак маънавий олами, жамият ва тарихни чуқур билиши ҳайратга солди.

Шундай бир фикр туғилди. Бизнинг Ўзбекистонимизда ҳам шахсга сиғиниш ва турғунлик йилларида кўпгина тала-тўп воқеалар, ноҳақликлар, ачинарли ғавғолар бўлиб ўтди. Шулар ҳақида маълумот олишимиз келажагимиз учун сабоқ бўлади. Тарихимизда ажойиб воқеалар, чин коммунистлар, қаҳрамонлар ҳам борки, улар ҳаётини ўрганиш ибрат бўлади. Шундай экан, файласуф, тарихчи, олимларимиз, шоир-ёзувчиларимиз кенг мушоҳадали мақолалари газетада берилса айни муддао бўларди. Ана шундай мақола тез вақт ичида «Оқшом» газетамизда ёритилади деб умид қиламан.

Қобилжон ИСОҚОВ.

ПУЛЛАР ҚАЁҚҚА КЕТАЯПТИ?

● БУ ЙИЛДАН бошлаб шахсий транспорт ҳайдовчилари учун йўл ҳақининг суммаси ортди. Ҳар от кучи неча тийин (ёки сўм) бўлади билмайман, очиғи ҳисобламайман — авваллари 16—17 сўм тўлардим, ҳозир эса 21 сўм тўлаяпман. «Нега бундай бўлди?» деган саволимга «Йўлларни тузатиш, янги йўллар қуриш учун» деган жавоб олдим. Хурсанд бўлиб кетдим: қайси ҳайдовчи текис, равон йўллардан юришни истамайди!

Лекин баъзи кўчаларнинг аҳволини кўриб, юқоридаги жавобнинг тўғрилигига шубҳаланиб қолдим. Айниқса, эски шаҳар атрофидаги кўчаларнинг аҳволига ачинасан киши. Лекин фақат катта кўчаларга эътибор берилади...

Мени бир савол қийнайди: айтилган ваъдага нега амал қилинмайди? Ҳозир яхшини яхши, ёмонни ёмон деб ўз оти билан айтяпмиз. Шундай экан, маблағни ҳам ўз жойига сарфлайликда!

Ҳайитбой УМАРОВ.

БОЛАЛАР ДУНЁСИ

● «БОЛАЛАР ДУНЁСИ» магазинига кирган кишининг кўзи қувнаб, дили яйрайди. Чунки бу ердаги хилма-хил кийим-кечаклар, пойабзал, ўйинчоқ, ўқув қуроллари бунга асос бўлади. Лекин магазинининг барча секцияларини кўздан кечириб чиққач, маъюс тортасиз. Нега дейсизми? Негаки, шундай улкан «Болалар дунёси» магазинида китоб секцияси йўқ. Яна ҳам тўғрироғи, болаларни маънавий оламига йўл кўрсатувчи маскан йўқ.

Кўп йиллардан бери болалар учун махсус китоб магазини очиш ҳақида гап-сўз бўлади. Майли, махсус китоб магазини қуришга балки имкон йўқдир. Шундай экан, «Болалар дунёси»даги бир-бирига ўхшаш савдо секцияларини бирлаштириб, махсус болалар китоби секцияси очилса бўлмасмикин? Шу ерда китоб кўргазмалари, болалар шоирлари билан турли учрашувлар, торроқ бўлса ҳам турли хил тадбирлар ўтказиш имкони туғиларди.

Ҳарқалай, йўқдан кўра кичикроқ бўлса ҳам бори яхши эди-да!

Фотима МИРЗАБОЕВА.

ЯХШИЛИК—МУҚАДДАС ХОТИРА

● БУ ФИКР мени кўпдан ўйлантириб келади. Машҳур кишиларимиз вафот этса уни иззат-икром билан дафн этамиз. Бу, менимча, барча халққа хос урф-одат бўлса керак. Марҳумнинг хотирасини абадийлаштириш учун кўчаларга, ўқув юртларига, районларга, ҳатто шаҳарларга унинг номини қўямиз. Оқибатда шу кўчада ёки районда яшовчилар учун қийинчилик бошланади: улар жамики ҳужжатларини алмаштиришлари зарур. Бунинг учун қанча вақт, қанча маблағ сарф бўлади.

Кейинги йилларда кўпгина кўчалар, шаҳарлар, районлар яна ўзининг эски номи билан аталмоқда. Яна оворагарчилик қайталанди.

Марҳумнинг — у қандай мансаб ёки ёшда, миллатидан қатъий назар — яшаган умри, қилган яхши ишлари биз учун энг муқаддас хотираку! У яшаган кўчага, ишлаган бинога мемориал лавҳа, қабри устига ёдгорлик бюсти ўрнатиш кифоя қилмайдими?

Озод ТУҚСОНБОЕВ.

Тўла хўжалик ҳисоби: муаммо ва ечимлар

⊙ Меҳнат унумдорлиги 15,1 процентга ошди.
⊙ Ойлик маош 16,2 процент кўпайди.
⊙ 1,6 миллион сўм даромад олинди.

Янгича ишлаш шарофати

Тошкент қурилиш материаллари комбинатида иморатларнинг ички ва ташқи томонларига қоплаш учун кошин плиталар ишлаб чиқарилади. Тайёрланаётган материалларнинг асосий қисми қурилиш ташкилотларига етказиб берилади. 1 ва 2-«Отделстрой» бошқармалари, 1 ва 2-уйсозлик комбинатлари, 6 ва 9-темир-бетон буюмлари заводлари асосий буюртмачилардир. Бундан ташқари республикамиз областлари, ҳатто, қардош республикаларга ҳам маҳсулот жўнатилади.

Ўтган йилнинг 1 январидан бошлаб комбинат хўжалик ҳисобига ўтган эди. Хўжалик юритишнинг бу системаси корхонага зиён келтиргани йўқ. Аксинча, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш унинг экономикасига таъсир кўрсатди. Чунки аввал бошданоқ давлат банкида корхонанинг жамғармаси бор эди. Йилни фақат яхши кўрсаткичлар билан якунлар эди. Шунинг учун ҳам янги системага ўтиб комбинат «синмади».

1988 йилда ишлаб чиқарилган маҳсулот 4 миллион 950 минг сўмлик бўлса, олинган фойда 1 миллион 600 минг сўмни ташкил этди. Меҳнат унумдорлиги 1987 йилдагига нисбатан 15,1 процентга ўсди.

Ҳар бир иш сменасини зарбдорчасига якунлаш, виждонан меҳнат қилиб, тайёрланаётган маҳсулотнинг ҳаммасини аъло сифатга ўтказиш шиори қайта қуришнинг асосий талаби бўлиб қолмоқда. Талаб даражасида маҳсулот ишлаб чиқариш учун самарали ишлашнинг ўзи кифоя қилмайди, албатта. Меҳнат қилиш ҳамманинг қўлидан келади. Лекин унумли, яъни белгиланган вақтда топширилган вазифани уддалаб, графикда белгиланган маҳсулотни сифатли тайёрлаб, ҳамма материалнинг техника назорати бўлимининг эътирозисиз қабул қилинишига эришиш осон эмас. Давр шундай ишлашни тақозо этяпти! Чунки тайёрланаётган маҳсулотга қаердадир, кимлардир кўз тикиб ўтирибди. Николай Борисович Баришинков раҳбарлик қилаётган цехда асосан иморатларнинг ташқи томонига қопланадиган кошинлар, яъни фасадлар учун плиталар ишлаб чиқарилади. Плиталар 8—9 рангда тайёрланади.

— Цехимизда иш уч сменада ташкил этилган, — деди биз билан суҳбатда у. — Суткалик нормамиз—1403 квадрат метр плиталар тайёрлаш. Амалда биз 1500—1600 квадрат метр 150x75 ва 48x48 килoметрли плиталар ишлаб чиқарамиз. Кейинги пайтларда қўл меҳнатини камайтириб, механизациялаш даражасини оширишга эришяпмиз. Ҳозир ишлаб чиқаришда 80 процент иш механизмлар зиммасига юкланган.

— Брак маҳсулотлар борми?

— Илгаригисидан камайган, лекин сифатсиз плиталар бор. Айниқса учинчи сменада брак маҳсулот кўпайиб кетяпти.

— Цехда ёш ишчилар жуда кам кўриняпти, сабаби нимада?

— Ишчи кучи керак бизга. Янги цех қуряпмиз. Ишчилар зарур. Очиғи бизда ишлаш енгил эмас. Кўпинча ёшлар армия ёшигача ишлашади, кейин бутунлай кетиб қолишяпти. Ойлик ёмон эмас, ўртача 250—270 сўм. Мукофотлар ҳам бор. Йил охиригача охирги участкамиз—қоришма тайёрлайдиган бўлимни ҳам механизациялаштирсак, қўл кучи 5—10 процентгина жойда ишлатиладиган бўлади. Цехимизда З. Тўлаганов, А. Файзуллин, Н. Назаренко, Г. Расулхўжаева каби ишчилар ва механигимиз А. Шароповнинг меҳнатидан ҳамма мамнун.

Комбинатнинг Г. Лебедева етакчилигидаги цехда 150x150 миллиметрли плиталар тайёрланади. Иморатларнинг ички қисмига қўлланиладиган бу материалларни ишлаб чиқариш учун 10 га яқин турдаги моддаларни қориштириш лозим бўлади. Умуман, плита тайёрлаш жараёнида Ангрен ва Ростов областидан лой, Арманистондан перлит ва бошқа хом ашёлар талаб этилади.

Халқ истеъмоли буюмларига ҳам эътибор катта. 10 га яқин турда маҳсулот тайёрланади. Кўза, чойнак, кружкалар, вазалар турли хил шаклдаги буюмлар керамик усулда ишлаб чиқарилаяпти.

С. ШАМСИДДИНОВ.

МУХБИР ШАРҲИ. Умуман, комбинатда амалга оширилаётган ишлар кўлами оз эмас. Шу билан бирга камчиликлар ҳам талайгина! Бу йил ўтган йилдагига нисбатан салкам бир миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқариш планлаштирилган. Планда янги цех ҳисобга олинди, бироқ унинг битган-битмагани билан ҳеч кимнинг иши йўқ. Цех қурилиши ҳамон судралиб келяпти. «Госстрой»нинг 4-махсус қурилиш тресви бу ерда иш бошлаганига кўп йиллар бўлди. Миллионлаб сўм пул сарфланди, бироқ ишнинг охири кўринмаяпти. Қурувчилар билан суҳбатда бир талай важ-карсон кўрсатилди. Бироқ корхона маҳсулотига бўлган талаб ошиб бораяпти. Шундай экан, ҳар қандай баҳонага ўрин бўлмаслиги керак!

Тошкентдаги экскаватор ремонти тажриба механика заводи Ўрта Осиё регионидаги ирригация-мелиорация иншоотлари учун турли механизмлар тайёрлаб бераётган йирик саноат корхоналаридан биридир. Корхонанинг 5-цехи коллективи барча қулайликларга эга бўлган тўрт ғилдиракли вагон-ётоқхоналар ишлаб чиқаради. Зилзиладан зарар кўрган арман дўстларимизга бу цех коллективи 108 та ана шундай вагон тайёрлаб жўнатди. Бир кунлик иш ҳақи—990 сўм ёрдам фондига ўтказилди. Мана энди табиий [illegible] — зилзиладан зарар кўрган тожик [illegible]дарларимизга ҳам 20 та турар жой вагон[illegible] шошилинч тайёрлаб жўнатилмоқда. Кузча цех коллективи Тожикистонга ёрда[illegible]идига бир кунлик иш ҳақини ўтказди.

СУРАТДА: цехнинг илғор [illegible]илари, моҳир дурадгорлар — цех парторг[illegible]вкат Юсупов ва Носир Исамуҳамедов янг[illegible]ёрланган вагон ётоқхона пардозини туга[illegible]оқдалар.

Ширапазлар

Репортаж

«Ўртоқ» кондитер фабрикасида ишлаб чиқариладиган турли-туман лаззатли конфетларни ким ҳам татиб кўрмаган дейсиз. Ундаги маҳсулотлар айниқса кичкинтойларнинг қувончига қувонч қўшади. Мазкур корхонанинг пешқадам коллективлари ҳақида суриштирганимизда бош технолог Қумри Эргашева бизни карамель цехига етаклади. Цехга йўл олар эканмиз, Қумри Эргашевна ўзининг фабрикага қандай келиб қолганлигини ҳикоя қилиб берди.

— Болалигимда ширинликни жудаям яхши кўрардим. Умуман қайси бола уни ёқтирмайди? Биласизми, кўпинча карамелнинг ичига юмшоқ нарса қандай тушиб қолиши ҳақида кўп ўйлардим. Бу жуда катта мўъжизага ўхшаб кўринарди, — дейди у кулиб. — Ана шу қизиқиш аста-секин орзуга айланди. 10-синфни битирганимдан кейин кондитер фабрикасига ишга келдим. Шогирдликка қабул қилишди. Иш ўргатишди, қийналганимда ёрдам қўлини чўзишди. Кейинчалик Тошкент политехника институтида таҳсил олиб, яна ўз коллективимга қайтдим.

Биз суҳбатлашиб, карамель цехига етиб келганимизни ҳам сезмай қолдик. Цехда иш қизғин. Қумри Эргашевна бизни шу цехнинг илғорларидан бўлган Жамила Бузрукхонова билан таништирди.

— Корхонадаги фаолиятингиз давомида хотирангизда қолган воқеалар ҳақида гапириб берсангиз.

— Бундай воқеалар жуда кўп. Ўнинчи беш йилликда ишлаб чиқаришдаги ютуқлар учун менга «Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати» деган фахрий ном беришди. Кейинги беш йилликда «Шавкатли меҳнати учун» медали билан тақдирландим. Тўғрисини айтганда, булар мендек оддий ишчи учун жуда катта мукофот, шу билан бирга катта масъулият ҳамдир.

Жамила Бузрукхонова аъзо бўлган цех коллективи ҳар сменада 30 тонна ўрнига 32 тоннадан турли хил карамель конфетлари тайёрламоқда. Тармоқ нормасига кўра ҳар бир ишчи 4 тонна 300 килограмм маҳсулот топшириши керак. Лекин бугун ҳар бир ишчи бу нормани 5—6 тоннага етказмоқда.

Жамила Дўстова эса цехда бир неча йилдан бери бригада пудрати методида иш олиб бораётганлигини гапирди.

—Бригада пудратида маҳсулот сифатига алоҳида эътибор бериш керак. Лекин бугун магазин пештахталарига қўйилаётган конфетларнинг сифати кўнгилдагидек эмас. Карамеллар бир-бирига ёпишиб кетган, ирисларни қоғозидан ажратиб бўлмайди.

— Ҳа, бу соҳада камчиликларимиз бор.

— Ҳақиқатни тан олиш керак, — деб суҳбатимизни давом эттирди Қумри Эргашевна, — ҳар куни 100 тонна маҳсулот тайёрлаб, яна шунча хом ашё оламиз. Жой масаласи ҳанузгача ҳал қилинмаган. Технология бўйича тайёрланган маҳсулот бир сутка омборда туриши, нормал қотиши ва шундан кейингина савдога юборилиши керак. Ҳозир эса карамеллар совимасдан коробкаларга солиб жўнатиб юборилади. Бу эса юқоридаги ҳолларга сабаб бўлади...

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш бугун олдимиздаги энг асосий вазифалардан. Бу соҳада ҳали шаҳримиз аҳолисидан қарздормиз. Негаки, катта талабга эга бўлган «Мятная», «Взлетная», «Театральная» сингари карамелларни белгиланган нормада ишлаб чиқаролмаяпмиз. Сабаби, бу конфетларга мослашган машиналарнинг ёмон техник ҳолатидир. Лекин биз мавжуд қийинчиликларни бартараф этиб, яқин орада савдо шохобчаларига ана шундай конфетларни етказиб берамиз, деган умиддамиз.

Орзуингизга етинг, мухтарам ширапазлар!

М. ОБЛАҚУЛОВ,
В. УМАРОВА.

«Средазсельмаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи боғдорчилик ва узумчилик бўйича қатор янги машиналарни ишлаб чиқаряпти.

Улар орасида ток қаламчаларини ўтказувчи, қирқилган шох-бутоқларни йиғувчи ва бошқа мосламалар бор. Қовун-тарвуз, ошқовоқ, бодринг уруғларини ажратиб берувчи машиналар ҳам тайёрланмоқда.

СУРАТДА: илғор слесарлардан С. Содиқов ва Ф. Қаюмовлар.

М. Нуриддинов фотолари.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИДА

● Ўтган йил Анголада шу мамлакат шаънига яраша тинчлик ўрнатила бошлаганлиги ва жафокаш Намибия халқига мустақиллик бериш учун гарантиялар таъминланиши билан нишонланди, деди Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, республика Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси Фидель Кастро. У Гаванада сўзга чиқиб, Жанубий-ғарбий Африкадаги аҳволни бартараф этиш юзасидан битимлар имзоланиши натижасида салкам икки ярим йил ичида Анголадан Кубанинг 50 мингга яқин интернационалчи — жангчилари ватанига қайтиб келади, деб таъкидлади.

Уларни ишга жойлаштириш бизнинг биринчи галдаги вазифамиздир, деди Ф. Кастро. Хизматдан бўшаб келган жангчилар ўз интернационал бурчларини бажаришга жўнаб кетиш олдидаги аввалги ишларига қайтадилар ёки янги иш билан таъминланадилар.

Ф. Кастро халқ ҳокимиятининг социал ютуқларига тўхталди. У сўнгги икки йил ичида Гаванада юздан ортиқ болалар боғчалари қурилгани, натижада минглаб аёллар ишлаб чиқаришга қайтиб келишига имкон берганлигини айтди. Гаванада қурилган бир болалар боғчасига «Арманистоннинг ёш дўстлари» деган ном берилди, бу боғчанинг очилиш маросимида Куба раҳбарлари иштирок этдилар.

● БРАЗЗАВИЛЬ. Конго Меҳнат партияси Марказий комитетининг бу ерда 26 январдан 29 январгача бўлиб ўтган навбатдан ташқари пленуми КМПнинг навбатдаги IV съездига аталган ҳужжатларни муҳокама қилиб, маъқуллади.

Айни вақтда пленум қатнашчилари мазкур ҳужжатларни бошланғич, район ва область партия ташкилотларида, шунингдек ҳарбий округларда муҳокама қилиш графигини белгилади. Пленумнинг қарорига мувофиқ, 20 июндан 30 июнга қадар область партия конференциялари бўлади. Съезд эса, илгари расмий хабар қилинганидек, 26—31 июль кунлари Браззавилда ўтказилади.

Пленум қатнашчилари КМП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг «Конго миллий халқ армиясини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш ишидаги катта хизматлари учун» КМП Марказий Комитетининг Раиси, Конго Халқ Республикасининг президенти полковник Дени Сассу-Нгессога генерал ҳарбий унвонини бериш тўғрисидаги таклифини якдиллик билан маъқулладилар.

● АҚШ собиқ президентлари ва маъмурият катта арбобларининг эсдаликлари ва таржимаи ҳолларини нашр этиш, уларнинг жамоатчилик ҳузуридаги нутқлари Америка ҳаётида аллақачон таркиб топган анъанадир. Матбуотнинг хабарларига қараганда, эр-хотин Рейганлар бу борада ҳам ўзига хос рекорд қўйишга шай бўлиб турибдилар чоғи: улар Оқ уйда кечган йиллар тўғрисидаги хотираларини эълон қилиш учун олишадиган маблағлар ҳазилакам бўлмайди.

Мамлакатнинг 40-президенти ҳозирнинг ўзидаёқ «Саймон энд шустер» нашриёти билан ўз хотираларини эълон қилиш учун 5 миллион долларга шартнома тузди. Бунинг устига, Вашингтондаги нотиқлар бюросининг Вашингтон фирмаси Рейганнинг АҚШдаги турли аудиторияларда ҳузурида лекцияларни уюштириш юзасидан у билан обдон битишиб олди. Битта лекция учун собиқ президент 40 мингдан 50 минг долларгача гонорар олади, бу АҚШ тарихида лекция учун тўланадиган рекорд миқдордаги гонорардир. Рейган бу борада ёзма тилхат бергани йўқ. Фирма Оқ уй собиқ эгасининг сўзи кифоя, деб ҳисобламоқда, Рейган ойига узоғи билан икки марта нутқ сўзлайди. Натижада у йилига 1 миллион доллар топади.

Бундан ташқари президент йилига 99500 доллар федерал пенсия ҳам олиб туради. АҚШдаги ўртача иш ҳақи йилига 22-33 минг доллар, деб ҳисобланаётганини илова қилиб ўтсак арзийди.

● ТУНИС. Араб мамлакатлари уюшмасининг Ливан мушкулотини бартараф этиш билан шуғулланувчи комитети Тунис пойтахтида иш бошлади. Уюшманинг Жазоир, Иордания, Кувайт, Бирлашган Араб амирликлари, Судан ва Тунис ташқи ишлар министрларидан иборат махсус органининг бу галги мажлиси бир неча ойдан буён — мамлакат президенти Амин Жмайел ҳамда парламент раиси Ҳусайн ал-Ҳусайнийнинг ваколати тугаган вақтдан бери давом этиб келаётган ўта кескин сиёсий танглликка барҳам бериш йўлини топиши керак.

● ПАРИЖ. Франция Араб мамлакатлари уюшмасининг Ливандаги танглигини бартараф этиш ва бу мамлакат аҳолиси орасида ҳамжиҳатликка эришиш юзасидан қилаётган саъй ҳаракатларини қўллаб-қувватламоқда. Франция ташқи ишлар министрлигининг расмий вакили Араб давлатлари уюшмасининг Ливандаги вазиятни муҳокама қилиш юзасидан Тунис пойтахтида бўлган мажлиси муносабати билан шу гапни айтди.

● ҚУВАЙТ. Иордания қироли Ҳусайн Яқин Шарқдаги сиёсий иқлимни тезда яхшилаш имконияти борлигини таъкидлади. Бугунги кунга келиб, деб таъкидлади у Қувайтда чиқадиган «Ас-сиёса»нинг мухбири билан суҳбатда, Исроилнинг тутган позицияси муаммони тинч йўл билан бартараф этиш жараёнининг илгари силжиши йўлидаги бирдан-бир тўсиқ бўлиб турибди. Лекин бу масалада ҳам маълум силжиш бор: статистиканинг сўнгги маълумотларига қараганда, деб таъкидлади Иордания қироли, исроилликларнинг ўзларидан 54 фоизи тинч музокаралар учун ва ҳарбий кучнинг қўлланишига қарши чиқмоқдалар.

● Бирлашган Араб амирликларининг чегарачи қисмлари тревога билан шошилинч оёққа турғизилди. Қуролли кучлар бош қўмондонининг муовини Шаҳзода Халифа ибн Зоид армия юксак жанговар шай ҳолатга келтирилганини эълон қилди. Қўшимча бўлинмалар шу мамлакат билан Саудия Арабистони ўртасидаги чегарага шошилинч тарзда жўнатилаяпти. Аммо бу сафар амир армияси ғалати душманга пешвоз чиқди. Чигиртка галаси чегарани бузиб ўтган эди...

Ўтган йили Шимолий Африка ва Яқин Шарқда юзлаб гектар қишлоқ хўжалик экинларини шипшийдам қилиб кетган хавфли зараркунанда янги йилда Арабистон ярим оролига ёпирилди. Саудия Арабистони ва Иорданиянинг айрим районлари фалокат зоналари, деб эълон қилинди. Катарнинг махсус бўлинмалари деярли бир ҳафтадан буён очкўз ҳашаротлар билан кураш олиб боришяпти.

Қовурилган чигиртка бадавийларнинг севимли таоми экани ҳам Арабистон ярим оролида хавфли зараркунанда билан курашишни анча-мунча қийинлаштираяпти. Чигирткаларни йўқотишнинг бирдан-бир таъсирчан воситаси заҳарли химикатлар экани, улар шунчаки хавфли бўлиб қолмай, балки инсон ҳаётига зомин бўлиши мумкинлиги туфайли маъмурлар бу ерда кўп ҳолларда чигиртка тўдаларини тугатиш операцияларини аҳолига бу «лаззатли таом»ни истеъмол қилишнинг оқибатларини тушунтириш кампанияси ўтказишдан бошлашларига тўғри келаяпти.

(ТАСС).

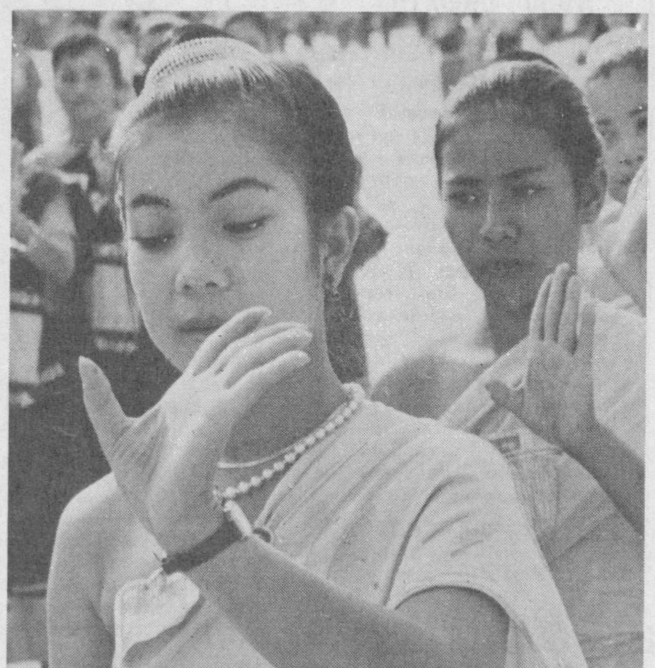

Халқ ҳокимиятининг энг буюк ғалабаларидан бири — Лаосда истиқомат қилувчи уч этник группа — лао-сунглар, лао-пумлар ва лао-тенглар вакилларининг қардошлигидир. Жами республикада 70 га яқин тенг ҳуқуқли қабилалар ва элатлар истиқомат қилади.

СУРАТДА: лао-пумлар этник группасининг вакиласи.

М. Потирнике фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

КАЛЕЙДОСКОП

МУЗИКАНИНГ ТАЪСИРИ

Ғарбий Германиянинг Фрайбург шаҳридаги «Викинглар» музикачилар рок-группаси ном чиқаришни орзу қиларди. Маълумки, унинг ортидан шуҳрат келади, пул ҳам оқиб кела бошлайди. Ана шу мақсадда улар рок-группа музикасини икки соат давомида тинглаган ҳар бир мухлис ўзи хоҳлаган куй ижро этилишига буюртма бериши мумкин, унинг буюртмаси ярим соат мобайнида ижро этилади, деб эълон қилдилар. Рок-музика шинавандаларида бу янгилик катта қизиқиш уйғотди. «Викинглар»нинг аҳволи тез ўнглана бошлади, хард-рок услубидаги музика тобора баланд янграй бошлади. Аммо шовқин-сурон ишбилармон музикачиларни ҳам, уларнинг мухлисларини ҳам ҳеч ташвишлантирмасди. Шунга қарамай «Викинглар»нинг ҳаддан ташқари шовқин-суронли чиқишлари кунлардан-бир кун муваффақиятсизлик билан тугади. Кутилмаганда, рок-группа концерт бераётган залнинг барча ойналари чил-парчин синиб кетди, деворга осиғлиқ учта чироқ қулаб тушди, айрим мухлислар эса ҳушидан кетиб қолди. Шундан сўнг шаҳар магистрати бундай «музикали фаолият»га барҳам беришга қарор қилди.

ЎН ЙИЛ ЎТГАНИДАН СЎНГ

Маълумки, Буюк Британия касалхоналарида беморларга ўринлар етишмайди. Бундан ўн йил муқаддам бодомсимон бези олиб ташланиши лозим бўлган 15 ёшли Дерек Донсон клиникалардан бирига навбатга қўйилган эди. Яқинда ўзи икки фарзанднинг отаси бўлган Дерек ниҳоят «Операция қилиш учун навбатингиз келди», деган хабарни олибди.

БОЛТАЛАРГА ЭСА ЭЪТИБОР БЕРИШМАБДИ

Канаданинг «Гэмблз» компанияси истеъфодаги президенти Жорж Гилкпатрикнинг уйига тунда ўғирликка тушган босқинчиларнинг ҳафсаласи пир бўлди. Улар мамлакатнинг етакчи ўрмон саноат компаниясига 35 йил раҳбарлик қилган киши ниҳоятда бадавлат яшаса керак, деб тахмин қилган эдилар. Аммо арзимаган ошхона приборларигина уларнинг ўлжаси бўлди. Гилкпатрикнинг кейинроқ репортёрларга ҳикоя қилишига қараганда у бутун бойлигини тиллага айлантириб, улардан ҳар хил болталар ясаттирган экан. Болталар хўжайиннинг кабинетидаги ойнаванд стендда турган экану босқинчилар уларга эътибор беришмапти. «Гэмблз» компаниясининг собиқ президенти энди ўз болталарини сақлаганни банкка топширишга ниятида.

Республика бўйлаб

Хушхабарлар

● Янги [illegible]ерва цехи Тўрткўл тайёр[illegible] конторасининг омборлари[illegible] қишлоқ хўжалик маҳсулотла[illegible] нобудгарчилигига барҳ[illegible] бериш имконини яратди[illegible] район матлубот жамия[illegible]нг пайчилари маблағига [illegible]лди. Тузланган анзур, қовғ[illegible] ёми, сабзи ва беҳи мураб[illegible] — жами 15 хил маҳсул[illegible] шунчалик шуҳрат қозо[illegible]и, буюртмачиларни энди[illegible]дай таъминлаш керак, дега[illegible]нги муаммо вужудга кел[illegible]афтидан, ишлаб чиқаришни [illegible]гайтиришга тўғри келади.

● Беруни[illegible]агросаноат комбинати мат[illegible]т кооперациясининг муз[illegible]оқ ва лимонад ишлаб чиқ[illegible]чи мўъжазгина цехидан ўз[illegible]инзорлари, хом-ашё базаси[illegible] фермалари бўлган катта [illegible]онага айланди. Бу ерда [illegible]рилган балиқ дудлаш [illegible] бекор турибо қолмас[illegible] учун кооператорлар [illegible]ирча балиқни қўшни Хора[illegible]ан харид қилмоқдалар. [illegible] орада бу цех учун ўз ҳо[illegible]лари маҳсулот бера бошл[illegible]. Омилкорлик барча товар маҳсулотларини чиқариш ҳа[illegible]ни йилига салкам 4,5 мил[illegible] сўмгача етказиш имкоқ берди.

● Андиж[illegible] областининг бир қанча р[illegible]нидаги хўжаликлар, қайт[illegible]шлаш корхоналари, қурили[illegible]а савдо ташкилотлари куч[illegible]атларини бирлаштирдилар[illegible]ар бу ерда ташкил этил[illegible] хўжалик ҳисобидаги обла[illegible] давлат — кооператив ишл[illegible] чиқариш бирлашмаси «[illegible]ооовошчпром»га кирдилар[illegible]нинг негизида тайёрлов — [illegible]до ва автотранспорт ко[illegible]налари ташкил этилмоқда. [illegible]асть агросаноат комплекс[illegible]нг янги бўлинмаси сабзав[illegible] мева, узум етиштиришни [illegible] мувофиқлаштириб, тайёр м[illegible]улотни сақлаш, қайта ишлаш[illegible]а реализация қилишни таъ[illegible]лайдилар.

● Бухоро[illegible] Ильич номли совхоз ишчи[illegible]идан учдан бир қисми [illegible] отпускасини хўжалик ҳис[illegible]дан ўтказмоқда. Бу ерда [illegible]и дам олишни истасанг [illegible]ироқ ишла, деган принци[illegible] қарор топган. Шунинг учун [illegible]амлар ўз меҳнатлари била[illegible] моддий рағбатлантириш [illegible]ндини тўлдиришга интил[illegible]да. Масалан ўтган йили б[illegible] фонд қарийб 50 минг сўмн[illegible]шкил этди. Касаба союз [illegible]ташкилоти ана шу маблағд[illegible] йўлланма нархининг ярмин[illegible]ўласа, қолган қисми хўжал[illegible] даромадидан тўланади. Шу[illegible] учун ҳам бу ерда ма[illegible]ат бўйлаб туристик саф[illegible]ар одат тусига айланиб [illegible]моқда. Ҳаражатлар эса м[illegible]ат унумдорлигининг ўсиш[illegible] билан копла[illegible]

(ЎзТАГ).

Ким айбдор?

Фотоайбнома

Пойтахтимиз кун сайин кўркамлашиб, ободонлашиб бормоқда. Ҳашаматли бинолар, маданият саройлари, боғлари, дам олиш зоналари кўпаймоқда. Айниқса ёзнинг иссиқ кунларида ариқлар сувга тўлиб оққанда шаҳримиз янада чиройли бўлиб, сўлим-салқин жойлар барчани ўзига жалб этади. Кейинги йилларда Анҳор, Салор ариқлари бирмунча тозаланиб, қирғоқлари тартибга келтирилди.

Аммо Тошкентнинг эски шаҳар қисмидаги Кайковус ва Қичқириқ ариқларининг санитария ҳолати жуда ачинарли. Ҳозирги кунда бу ариқлар ахлатхонага айланган. Сув оқиши тўхтаганидан ариқдаги ахлатлар яққол кўриниб қолди. Ахир, ана шу ариқларда ёзда болаларимиз чўмилади-ку. Илгарилари сув оқмаган пайтда ариқларни ҳашар йўли билан тозалаш одатга айланганди. Лекин ҳозир шундай ҳашарлар унутилиб кетди. Бунга ким айбдор?

Ҳозир сув камайган пайтда Кайковус ва Қичқириқ ариқларини тозалаш учун шанбаликлар ташкил этиш мумкин-ку. Масалан, Абдулла Набиев маҳалласининг ва махсус клиника олдидаги Қичқириқ оқиб ўтадиган жойларда ариқ ахлатга тўлиб кетган. Бу маҳалла аҳолиси, шунингдек, касалхона ходимлари ариқни тозалашни хаёлларига ҳам келтиришмаяпти. Хўш, шундай ҳолатни Собир Раҳимов районида наҳотки ҳеч ким кўрмаётган бўлса?

М. МИРҲАЙДАРОВ.

Ўз услубини яратиб

1947 йили Корея Халқ Демократик Республикаси кино тарихига асос солинди. Лекин орадан кўп вақт ўтмай киностудия биноси Америка босқинчилари томонидан бомбардимон этилди. Киночилар яна солдатлар қиёфасига киришга мажбур бўлишди. Унчалик кўп сонни ташкил этмаган кинооператорлар группаси фронтда ҳам ўз ишларини давом эттиришди. Ана шу суронли кунлардан илк эсдалик фильмлар экран юзини кўрди. «Уруш ҳақида ҳақиқат», «Дунёга чақириқ» каби фильмлар шулар жумласидандир.

Корея матбуотининг фикрича, кейинги йилларда экранга чиқарилаётган фильмларнинг асосий қисмини Корея халқининг япон милитаристларига қарши олиб борган кураши ва ҳарбий-ватанпарварлик темасига бағишланган фильмлар ташкил этади. Бу ўринда «Қонга айланган денгиз», «Ўзини ҳимоя қилувчи отряд тарихи» сингари фильмларни тилга олиш мумкин.

«Ўзини ҳимоя қилувчи отряд тарихи» картинаси режиссёр Че Ин Ге раҳбарлигида атиги 46 кунда суратга олинган. Унда 30-йиллардаги воқеалар тасвирланади. Япония милитаристлари Кореяга бостириб киришади. Улар мамлакат ичида. «Ўзини ҳимоя қилувчи отрядлар»ни тузади. Бу отряд жангчиларини айни кореяликлардан саралашади. Томошабинлар уларнинг ваҳшийликлари, ноўрин тўкилган қонлар гувоҳи бўладилар. Фильм якунида оч-яланғоч, ҳолдан тойган халқ оммаси қўлига қурол олади, ўз Ватани ва эрки ҳимояси учун курашга отланади. «Ўзини ҳимоя қилувчи отряд» жангчилари ҳам халқ томонига ўтади.

«Ёрқин қуёш остида» деб номланувчи фильм ҳам Корея кинематографиясининг ўша давр маҳсулотларидан биридир. Фильм режиссёр Ю. Вак Цун томонидан ишланган бўлиб, ундаги воқеалар янги ГЭС қурилишида кечади. Япония милитаризмига қарши кураш даврида яккаю-ягона қизини йўқотган инженер орадан кўп йиллар ўтгач у билан яна учрашади. Қизи энди ҳаётни пухта тушунган, олий маълумотли инженер сифатида кўз ўнгимизда намоён бўлади. Ота ва қиз учрашуви саҳнаси билан фильм тугайди.

Корея киносидаги камчиликлар асосан пухта сценарийларнинг бўлмаганлигидан келиб чиқади. Сценарийлар кўпайиб кетгач, «Сценарийлар фабрикаси» ташкил этилди. Шундан сўнг фильм сюжетларига бўлган эътибор кучайди, уларнинг олдига қўйиладиган вазифалар анча мукаммаллашди. Натижада «Кимгин-Санлии қиз», «Шошилинч ҳужжат» деган янги, ўзига хос шаклдаги фильмлар яратилиб, томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди.

Корея киноси ҳали ёш эканлигига қарамай ўз услубига эга эканлиги билан эътиборни жалб қилади. X Халқаро Тошкент кинофестивали экранида намойиш этилган «Она ҳоҳиши» бадиий фильми фикримизни яна бир бор тасдиқлади.

Шуҳрат ҲИДОЯТОВ.

НЕФЕТАРИ ДАҲМАСИНИНГ ТИКЛАНИШИ

Қадимги Миср маликаси Нефетари номаълум мусаввир расмларида бениҳоя гўзал, маҳобат ва назокатга тўла қиёфада абадий муҳрлаб қолдирилган. Луксор яқинидаги Маликалра водийсидаги муҳташам даҳмалардан бири айнан унга — машҳур фиръавн Рамсес П нинг умр йўлдошига қарашлидир. Ана шу фиръавн ҳукмронлиги вақтида мамлакат айниқса гуллаб-яшнаган ва кучга тўлган эди.

Орадан ўтган минглаб йиллар қадимги усталарнинг ноёб иншоотини аяб қолдирмади. Босиб қолиши хавфи бўлганлиги сабабли уни зиёрат қилиш хатарли деб эълон қилингач, 1945 йилда қайта таъмирлаш комплекс плани ишлаб чиқилгунга қадар ёпиб қўйилганди.

Мисрлик олимлар бизга қадар етиб келган дурдоналарнинг йўқ бўлиб кетишига йўл қўйишмади. Мана бир неча йиллардан бери бу ерда таъмирлаш ишлари олиб бориляпти. Эндиликда шуни ишонч билан айтиш мумкинки, Нефетари даҳмаси ҳадемай туристларнинг яна бир Маккаси бўлиб қолади.

СУРАТДА: таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

Қайсин ҚУЛИЕВ,
РСФСР.

Синов олдидан

Йўлинг оғир бўлса ҳам нечоғ
Қўрқув солса энг оғир довон.
Ўзни шайлаб синовга ҳарчоғ,
Енгмоқ учун тиришгин, ўғлон.
Гарчи рақиб нечоғлик маккор,
Сен ҳам шунча бўлгин устомон.
Довлар ахир курашда такрор,
Тадбир билан қучган эди шон.
Қон томса-да чағир тошлоққа
Кўзни тикиб ғалаба сари
Йиқилсалар туриб оёққа
Интилишган фақат илгари.
Яллиғланиб ақлинг чироғи
Йўлинг узра сочиб турсин нур.
Қалбда бўлсин кураш чанқоғи
То тириксен яшагин мағрур.
Қанча оғир синовли дамлар
Сенга муштоқ турибди олдда.
Белни боғлаб яна мустаҳкам,
Чидам билан интилгин олға.

Русчадан Нусрат КАРИМ таржимаси.

Азиз НЕСИН,
ТУРКИЯ.

Сув текин

Ҳажвия

Катта фабриканинг хўжайини кабинетида эрталабки қаҳвани маза қилиб ичиб ўтирган эди, бирдан эшик очилиб, остонада эски кийимдаги киши пайдо бўлди. У барча иш изловчилар каби шапкасини мижиғларди.

— Бей афандим, мен иш излаб юрибман. Хўжайин унга узоқ тикилиб турди-да, деди:

— Қўлингдан нима иш келади!

— Ҳунар мактабини тугатганман, биринчи даражали слесарман.

— Бизга токарлар керак, — деди хўжайин бамайлихотир қаҳва хўплаб.

— Германияда беш йил токарь бўлиб ишлаганман, тавсияномам ҳам бор.

Фабрика эгасининг юзида бу ишчига нисбатан қизиқиш аломати пайдо бўлди.

— М-м-м... бизга, асосан, андазачилар керак.

— Биринчи даражали андазачи — устаман.

Хўжайин лабларини ялаб қўйди:

— Агар сен дурадгор бўлганингда бошқа гап эди...

— Шафқат қилинг, бей афандим. Америкада тўрт йил дурадгорлик цехида бошлиқ бўлиб ишлаганман.

Хўжайин ўзича «Яхши матоҳга йўлиқдим-у, аммо бу кўп иш ҳақи сўрамасайди», деб ўйларди.

— Ҳаммаси яхшику-я, дўстим, лекин бизга ишчи керак эмас-да.

— Қандай иш бўлса ҳам розиман, бей афандим.

— Нима ҳам қилардик, кўринишдан яхши йигитга ўхшайсан, шунинг учун ҳам очиқчасига айтиб қўя қолай: сенга кўп ҳақ тўлай олмайман. Бунинг устига ишга ўринсиз қабул қиламан.

— Раҳмат, бей афандим, қанча берсангиз ҳам розиман.

— Биз энг яхши усталарга беш лирадан ҳақ тўлаймиз. Сени ўринсиз қабул қилар эканмиз, энг кўпи билан... энг кўпи билан, хўш... хўш... ҳар кунига икки лирадан бўла қолсин.

— Раҳмат, бей афандим, шунисига ҳам раҳмат. Икки бўлса икки-да!

Шундай ишчи топганидан суюнган хўжайин ўзича «илинди» деб қўйди.

— Ҳа, айтганча, ҳали сенга айтмабман, — деб шошиб гапира кетди хўжайин, — бизда иш соатининг белгиси йўқ. Фабрикада ҳеч ким ўн бир соатдан кам ишламайди. Кейинчалик айтмабсан, деб юрмагин. Шундай ҳам бўлади: раҳминг келиб яхшилик қиласан, кейин жабрини тортасан.

— Ҳечқиси йўқ, бей афандим, ўн тўрт соат бўлса ҳам ишлайвераман.

Хўжайин қулоқларига ишонмади...

— Кейин айтмадинг, деб юрмагин, хоналаримиз тор, қоронғи ва зах.

— Нима қилибди...

— Ҳа, сал бўлмаса ёдимдан чиқай дебди: сенга маошни бир ойлик синов муддати ўтганидан кейин ишинг маъқул бўлса тўлайман, унгача ҳеч нима бера олмайман.

— Майли, шундай бўла қолсин.

— Яна бир гап: машинани бузиб қўйишинг ёки брак маҳсулот чиқаришинг мумкин. Шунинг учун ҳар эҳтимолга қарши, маошингдан йигирма фоиз ушлаб қоламан.

— Албатта, бей афандим, сиз ҳақсиз.

— Яна бир шарт: сенга ажойиб машинани ишониб топшираяпман, аммо қандай уста эканлигингни билмайман.

— Билмайсиз, бей афандим.

— Шунинг учун ҳам ҳар эҳтимолга қарши, банкка минг лира товон пули ўтказишинг керак.

— Чин сўзим, бей афандим, товон пулини тўлайман.

— Агар шундай бўлса, цехга бориб, ҳозироқ ишга киргин.

Ғариб меҳмон кетиши билан кабинетга миршаб кийимидаги икки киши кирди.

— Бей афандим, сизнинг фабрикангизга бир дайди қочиб кирди, у жиннихонадан қочган. Йигит узоқ вақт ишсиз юрганидан ақлдан озган. Биз уни излаб юрибмиз...

Жонали ШОДМОНОВ таржимаси.

XX аср овози

Нажиб Маҳфуз— Нобель мукофотининг лауреати

Умрида бирон марта ҳам Мисрдан ташқарига чиқмаган атоқли араб ёзувчиси Нажиб Маҳфуз Стокгольмга боради. Ҳамма гап шундаки швед академияси адабиёт соҳасида 1988 йил Нобель мукофотини Нажиб Маҳфузга беришга қарор қилди. Адиб араб тилида ижод қиладиган ёзувчилар орасида биринчи бўлиб бу олий мукофотга сазовор бўлди.

Кейинги қирқ йил мобайнида Нажиб Маҳфузнинг номи араб мамлакатларида жуда машҳур бўлиб кетди. Унинг китоблари Мисрда жуда катта нусхаларда чоп этилди. Адибнинг қаламига мансуб ҳар бир китоб араблар ҳаётидаги катта маданий воқеа сифатида баҳоланди. Нажиб Маҳфузнинг романлари асосида қатор фильмлар яратилди. Бу эса ўз навбатида ёзувчининг оммалашиб кетишида катта роль ўйнади. Араб адабиётшунослари кўпинча Нажиб Маҳфузни жаҳон адабиётининг гигантлари Жон Голсуорси, Бальзак ва Диккенс билан тенглаштиришади. Бу бежиз эмас, албатта. Адибнинг асарларида мисрликлар ҳаёти бор бўёқлари билан ўз аксини топган.

Нажиб Маҳфузнинг романлари ва новеллалари ҳозир жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида нашр этилмоқда.

Нажиб Маҳфуз «Самимийлик ҳозирги замон адабиётининг ажралмас қисмидир» деб таъкидлайди. Бу сўзлар Нобель мукофотига сазовор бўлган адибнинг ижодига ҳам тўла таалуқлидир.

150 номзод орасида ғолиб чиққан Нажиб Маҳфузнинг ўзи нима дейди? «Мен ёзишни истамай қолган куним — ўлган куним бўлсин!». Бу 77 ёшли ёзувчининг қатъий сўзи.

Чингиз Айтматовга яна бир мукофот

Чингиз Айтматов «Маданият ва санъат, тинчлик ва ер юзида ҳаётнинг гуллаши йўлида қўшган буюк ҳиссаси учун» фахрий медали билан тақдирланган биринчи совет адибидир.

Бу медаль Токиодаги Шарқ философияси институти томонидан берилади. Институтнинг президенти Дайсаку Икэда «Чингиз Айтматов Япониядаги энг машҳур совет ёзувчисидир», деб таъкидлади.

Чингиз Айтматовнинг Японияда нашр этилган янги китоби Токиодаги учрашув чоғида Япония Бош министри Нобору Такэситега адиб томонидан тақдим этилди.

Буни умр савдоси дейдилар

2. Қайнана-келин муносабати

Оиладаги катта ёшли оқил киши ёшларга ҳаётда кўприк бўлмоғи, ўзининг босиб ўтган кўп қиррали ҳаёт йўли эса фарзандларига сабоқ бўлиши керак.

(Донолар бисотидан).

Оилавий муносабатлар ичида келин-қайнана муносабати алоҳида ўрин тутади. Бунинг миллий-анъанавий асослари бор. Хусусан, ўзбек хонадонларида оталарга муносиб иззат-икром кўрсатиши билан бирга, она сўзининг ўрин, таъсири ўзгачадир. Чунки оиланинг ички юмушлари кўпроқ аёллар зиммасида бўлиб, келиннинг уй-рўзғор тутиш, кийиниш, ахлоқ-одобидаги ижобий хислатлари ёки эпсизлигини қайнана баҳолайди, йўл-йўриқ кўрсатади, кўмаклашади, танбеҳ беради. Янги оилага қўшилган келин ўзига нисбатан бўлган муносабатни ҳар доим ҳам самимий қабул қилмайди. Ёки аксинча, қайнана ҳар доим ҳам адолатли бўлавермайди. Муносабатларнинг бундай мураккаблиги келиндан зукколик, босиқлик, лозим бўлган тақдирда одоб юзасидан ён бера билишликни ҳам тақозо этади.

Оила бошлиғи — қайнанада гап кўп, дейишади. Зеро, қайнана келинга меҳрибон, инсофли бўлса, яхшилигини гапириб, камчилигини бафуржа, ётиғи билан тушунтирса ҳар икки томонга яхши. Келин ҳам уйга меҳр қўяди. Қайнананинг ҳам айтгани—айтган, дегани—деган бўлади.

Она-боладек яшаётган қайнана-келинларни кўриб беихтиёр меҳринг товланади, ҳавас қиласан. Келинга фарзандидек қараб, меҳригиёсини улашаётган қайнаналар қанчадан-қанча... Бундай қайнана келинидан ҳам иззат-ҳурмат кўриб, ҳар дами хуш ўтади. Қайнана билан келин аҳил оилада кўнгилхушлик, тотувлик кўрасиз.

...Она ўғли айтган қизни кўриб келди-ю, яхши орзу-ўйлар фикрини чулғаб олди:

— Қаранг-а, йиллар ўтиб, ўғилгинам ҳам катта йигит бўлибди. Уйимизга келин келади. Яқиндагина ўзим ҳам келин эмасмидим!.. Энди бўлса — «қайнана!» Келиним ўз онасидек кўрармикан, ҳурмат қилармикан? Ажаб эмас, онасидек меҳрибон, маслаҳатгўй бўлсам, яхши гапириб «боламбўтам» деб билганини мақтаб, билмаганини ўргатсам, албатта, келин ҳам қиздек бўлади,— деган ички бир туйғу унинг кўнглидан ўта бошлади.

Мана, тўй ҳам бўлди, келин келиб уйга файз кирди. Қайнананинг яхши ниятлари ушалди. Келин қайнана ўйлаганидан ҳам афзал бўлиб чиқди. Эсли-ҳушли, чаққонгина, қайнанаси атрофида парвона, ҳурматини ўрнига қўяди. Қайнана ҳам келинни ер-кўкка ишонмайди, ардоқлайди. Ҳа, ҳурмат қилсанг—иззат топасан, деганлари шу-да!

Турмушим тотув ўтсин деган ҳар бир келин қайн-бўйинларни ҳам ўз туққан-туғишганларидек кўриб, ҳурматлаши лозим. Қайнана ҳам она! Келин кўрганда бир болам икки бўлди,— деб қувонади, ўғли билан қўша қариб ували-жували бўлишларини истайди. Шундай экан, қайнананинг кўнглини топишга интилган яхши.

Қизлар келинлик ҳам умрнинг лаззатли даврларидан бири эканини унутмаслиги керак. Эрталаб барвақтроқ туриб қайната-қайнанага ҳурмат билан салом бериш, ҳол-аҳвол сўраш келинликнинг зийнати. Ўқишга ёки ишга кетгунча у ёқ-бу ёқларни йиғиштириб, нонушта ҳозирлаш, биргалашиб хушчақчақлик билан бир дастурхон атрофида овқатланиш завқи ўзгача. Келиннинг елиб-югуриши хонадонга бирам ярашадики, кўриб кўзинг қувонади. Ишга кетаётиб келин қайнана кўнглини ҳушлайди: «Ойижон, кетаяпман, яхши ўтиринг, ўзингизни уринтириб қўйманг. Ҳар қанча юмуш бўлса келганимдан кейин қиламан. Хўп-ми» деса-чи? Қайнана кўнгли тоғдек кўтарилади. У ҳам келинга қўлидан келганича яхшилик қилишга ҳаракат қилади.

Афсуски, айрим келинлар оила, тотли турмуш қадрини билмай ўз бахтларидан ажраб қоладилар. Қуйида (исми шартли равишда) Шарофат ая билан келин муносабатига разм солинг.

Келиннинг кўзи ёриган. Шарофат ая икки жоннинг саломатлиги учун жон куйдираётган шифокорларга раҳматлар айтиб, гиргиттон бўлди. Эрта-индин уйи тўлиб, келди-кетди бўлади, деб рўзғорни бутлади... Шу куни барвақт уйғонди. Бир тандир нон, сомса ёпди. Ғимир-ғимир билан вақт пешин бўлганини сезмади. Ўғлининг қўлига икки тугун тутқазиб шоширди:

— Келинимнинг кўзи тўрт бўлди, тезроқ бора қол, болам.

Ўзи тўғри ошхонага ўтди-да, қуюқ-суюққа уннаб кетди. Маҳалла-кўйдан муборак бўлсинга чиққан қадрдонларини айланиб-ўргилиб айвонга ўтқазди, чой қўйиб дастурхонга таклиф этди. Вақт ҳам алламаҳал бўлиб қолди. Ҳамон келиндан дарак йўқ. Шу пайт эшикда ўғли кўринди. Негадир у ёлғиз, бир оз кайфияти суст. Шошиб ўғлига пешвоз диққан она, савол назари билан сўради:

— Нима гап?

— Қудаларингиз қизига 10—15 кун қараймиз деб, уйларига олиб кетишди. Уларнинг шароити бошқачароқмиш, — деди асабийлашиб.

Шарофат ая ўғлининг кўнглини авайлаб, аламини ичига ютди.

Қудаларидан қаттиқ ранжиган куёв томон жим-жим ўтираверди. Орадан анча вақт ўтди. Шу орада куёвни кўча-кўйда учратиб, қайната қаттиқ-қуруқ гаплар қилди: «Куёв бола, хотинни эплай олмасангиз бошини очиб қўйинг», деган сўзлар билан кўнглини совутди. Хуллас, икки ёшнинг турмуши бузилди. Шарофат аяга набирасини кўриш насиб бўлмади. Бир куни тўсатдан у вафот этди...

Аёл ҳозир пушаймонда, ўғилчасини етим қилгиси йўқ. Эрка ўсгани, ҳаётнинг паст-баландини тушунмагани бошига бало бўлди. Тиниб-тинчиб кетса бўладиган оилага тушганди. Пишиқ-пухтагина бўлмади. Бўлар-бўлмас гапларни ташиб, ўртага совуқчилик солди. Умр муросасини ўйламади. Отанинг «ҳотамтой»лиги, онанинг катта кермлиги қиз бахтининг заволи бўлди.

Қайнана келинга шу гапларни такрор-такрор айтарди:

«...Эрта турганнинг хосияти кўп. Аёл киши чаққон, саранжом-саришта бўлса, исрофгарчиликка йўл қўймаса, уйи—уй, жойи—жой бўлади. Оилада нималар бўлмайди дейсиз, тасаддиқ. Хотин киши оғир, вазмин, дилдор бўлгани яхши. Мулозаматли хотин суюкли бўлади».

Энди ўйлаб кўрса, қайнанаси ёмон гап айтмаган экан. Онасидан хатолик ўтган. Қизи уйдан гап олиб келганда уришиб, қайириб ташламаган. Бамаъни оналарга ўхшаб:

«...Қайнананинг шаънига шу гапларни айтгани уялмадингми? Бир нарса деган бўлса, боласи қатори кўриб айтган. Мен ҳам у кишининг ўрнида бўлсам шу гапни айтган бўлардим. Қайнаналик келин — қар-қара келин, қайнанасиз келин—масхара келин, дейишади. Ўшаларни ҳурмат қил. Меҳнатингни аяма... Уйинг ўша ер. Аҳил яшасанг сендан мингдан-минг рози бўламан» деса, ўзига ҳам, ёшларга ҳам фойда эди-ку. Шу боисдан ҳам, онасини кўриб, қизини ол, дейишган-да».

Ёшлар ҳам кексаларнинг белидан қувват, кўзидан нур кетиб, кўнгиллари нозиклашиб қолганини тушунишлари, иложи борича дилларини хушнуд қилиб, хизматларида бўлишса нур устига аъло нур бўлади. Қилганлари бир кун ўзларига қайтишини унутмаслик лозим.

Ойшахон ТЎРАЕВА,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ўқитувчиси, педагогика фанлари кандидати, доцент.

Оилада ҳамма иноқ-тотув, меҳнаткаш, ширинсўз бўлса, тинчлик-хотиржамлик қарор топади. Шаҳримизда минглаб шундай оилалар бор. Куйбишев районидаги «Дўстлик» маҳалласида яшаб турган Исмоиловлар турмушини намуна қилиб кўрсатса бўлади.

Суратда: шу оиланинг келини Наима, қайнана Маъруфа она, унинг набиралари Зафар ва Дониёрларни кўриб турибсиз.

Р. Шарипов фотоси.

Маданият янгиликлари

ҚИЗИҚИШ ОРТМОҚДА

Ўзбекистон халқлари тарихи музейида бир қанча кўчма кўргазмалар ташкил этилди. Экспонатлар ранг-баранг. Уларда республикамизнинг турли мамлакатлар билан сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқалари, ҳозирги даврда фан, илмий-техника тараққиёти ва бошқа кўплаб масалалар акс эттирилган.

Кўргазмалар оммавий бўлим бошлиғи З. Абдумаликова, агитаторлардан Ф. Умархўжаева ва А. Султоновлар ташаббуси билан шаҳардаги ташкилотлар, олий ўқув юртлари ва мактабларда намойиш этилаяпти. Илмий ходимларнинг лекциялари эса уларни янада бойитиб, аҳамиятини оширмоқда. А. Ёқубова, С. Саидхонова, З. Алимуҳамедова каби лекторлар Ўзбекистоннинг бой тарихи, маданияти ва ҳозирги даврдаги тараққиёти ҳақида суҳбатлар уюштиришаяпти.

Кейинги пайтда шаҳардаги 110, 231-ва бошқа мактабларда «Музей кунлари» ҳам ўтказилди. Музей фондидаги бой экспонатларга қизиқиш тобора ортмоқда.

М. КАРИМОВА.

ЯНГИ НОМЛАРНИ КАШФ ЭТИБ

Тошкент композиторлар уйида бўлган қрим-татар музикаси концертида халқ куйлари ва қўшиқлари, шунингдек ёш, лекин ҳозирдаёқ ҳамма тан олган санъат усталарининг асарлари янгради.

Концертда профессионал музикачилар билан бирга ҳаваскор муаллифларнинг қатнашганлиги қрим-татар музика маданияти кўригининг ўзига хос хусусияти бўлди. Консерватория студентлари, В. А. Успенский номли музика мактаб-интернатининг тарбияланувчилари, скрипкачилар Республика конкурсининг лауреати Н. Амеров ва баянчилар халқаро конкурсининг лауреати Э. Сеитабдулов билан битта программада қатнашдилар.

— Ўзбекистон композиторлар союзи ҳузуридаги қрим-татар музикаси секцияси халқимиз музика маданиятини оммалаштириш мақсадида тузилган эди, — дейди композитор М. Халитова. — Секция фаолиятида истеъдодли ёшларни қидириш асосий ўринни эгаллайди. Чунончи, Тошкент консерваторияси композиторлик бўлими студентлари Жемил Кариков ва Эльвира Эмирнинг концертда янграган асарлари миллий музика маданиятимизда янги, ўзига хос йўналиш пайдо бўлаётганлигидан далолат беради. Бу ёш композиторларнинг катта истиқболи бор деб ўйлайман. Бундан ташқари секциямизда қрим-татар композиторларининг Сталин репрессиялари йилларида йўқолган асарларини, энг аввало, 1937 йилда репрессия қилинган Асан Рифатовнинг асарларини қидириш юзасидан ишлар олиб борилмоқда.

(ЎзТАГ).

УЛУҒБЕККА БАҒИШЛАНАДИ

«Динлар туман сингари тарқаб кетади, салтанатлар емирилади, лекин олимларнинг асарлари абадий сақланиб қолади», деб ёзган эди Мирзо Улуғбек. Унинг башоратли сўзлари унутилгани йўқ. Буюк олим қурган обсерваторияни ер юзининг барча бурчакларидан кишилар келиб кўришмоқда. Улар жаҳондаги энг қадимий шаҳарлардан бирининг тарихи ҳамда маданияти билан ошно бўлмоқдалар.

Жаҳон жамоатчилиги ўрта асрнинг Самарқандда яшаб ижод этган буюк олими, гуманисти, мутафаккири Мирзо Улуғбек туғилган куннинг 600 йиллигини ЮНЕСКОнинг қарорига биноан 1994 йилда нишонлайди.

— Шаҳримиз жамоатчилиги бу воқеага ҳозирданоқ тайёргарликни бошлаб юборди, — дейди Самарқанд бош архитектори Неъматжон Содиқов. — Ташкилот комитети тузилди. Унга буюк олимга бағишланган энг яхши ёдгорлик лойиҳаси учун халқаро конкурс ўтказиш вазифаси топширилган. СССР Архитекторлар союзи билан архитекторлар халқаро уюшмаси конкурсда қатнашишга розилик билдиришди. Биз бу иншоотни кўп қиррали билимлар уйи сифатида тасаввур этаяпмиз, унда фан ва космосни ўзлаштириш музейи, планетарий, лекция заллари бўлади.

Самарқанд область ижроия комитети конкурсни ўтказишга зарур бўлган маблағнинг бир қисмини ажратди. Архитекторлар эса шаҳар раҳбарлари билан биргаликда янги қурилиш бўладиган жойни аниқладилар.

(ЎзТАГ).

Ҳар тўғрида

МАЪЛУМОТЛАР ЭЛЕКТРОН БАНКИ ЯРАТИЛДИ

МТИ телеграф агентлигида яратилган маълумотлар электрон банки ички ва ташқи сиёсат, маданият, илм-фан ва спорт соҳасидаги деярли ҳар қандай масала юзасидан зарур ахборотни саноқли дақиқаларда олиш имконини беради. Электрон ҳисоблаш машинасининг хотирасида Венгрия жамияти турмушининг турли соҳаларида, шунингдек халқаро миқёсда содир бўлган энг муҳим воқеалар тўғрисида 150 мингтадан ортиқ турли материал сақланади.

Электрон банк маълумотларидан МТИ агентлиги, газета ва журналлар, ВХР телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг журналистларигина эмас, шу билан бирга Республиканинг сиёсий, маъмурий, хўжалик органлари ва бошқа органлари, муассасалари, корхоналари ва жамоат ташкилотлари ҳам фойдаланишлари мумкин. Бунинг учун улар МТИ агентлигининг электрон системасига ўз терминалларини улашлари ва дисплей экранига зарур ахборотни чиқаришлари керак бўлади.

ҒОЯТ ТЕЗЮРАР КЕМАЛАР

Японияниг янги ғоят тезюрар кемаси Тинч океанини сузиб ўтиши учун уч кундан камроқ вақт керак бўлади. Япония мутахассислари бу йил ишлаб чиқишга киришадиган ғоят замонавий лайнер тезлигини соатига 100 километргача оширади. Бу ҳозирги пайтда Тинч океанини ўрта ҳисобда ўн кун ичида сузиб ўтадиган оддий граждан кемалари тезлигидан қарийб икки ярим баравар ортиқдир.

Япония транспорт министрлиги вакилининг сўзларига қараганда, ғоят тезюрар океан лайнерларини 1999 йилда сувга тушириш мўлжалланмоқда. Мутахассисларнинг тахмин қилишларича, японияли мутахассислар яратган кемадан келгусида пассажирларгина эмас, шу билан бирга юкларни ҳам ташишда фойдаланиш мумкин бўлади. Мана шу «Суперлайнер» лойиҳасини тадқиқ этиш ва ишлаб чиқишга сарфланадиган ҳаражатларнинг умумий миқдори 70 миллион долларга тушади, деб баҳоланмоқда.

ЭРКАКЛАРНИНГ АЁЛЛАР САРТАРОШИ БЎЛИБ ИШЛАШИ ТАҚИҚЛАНДИ

Эндиликда Бирлашган Араб амирликларида истиқомат қилаётган эркаклар учун касб танлаш эркинлиги бирмунча чекланади. Сабаби Арабистон ярим оролининг Шарқий қисмида жойлашган шу давлат маъмурлари эркакларнинг аёллар сартароши бўлиб ишлашини тақиқловчи қарор қабул қилганлигидир.

Қарор юқори расмий доираларда қабул этилди, унда мамлакатдаги барча сартарошлик муассасаларига мавжуд эркак ходимларни аёл ходимлар билан алмаштиришга роса 6 ой муҳлат берилган. Чеклашнинг сабаби устанинг ўз касб бурчини бажараётган вақтида мижоз билан «хижолатли яқинлиги» биринчи қараганда ғалати туюлади.

Франс пресс агентлигининг ёзишича, бу қарор мамлакатдаги мавжуд ислом дини ахлоқ-одоб ақидалари анъанасига биноан қабул этилган. Бундан ташқари бундай тақиқлаш ягона эмас: яқинда Ироқ маъмурлари ҳам ана шундай қарор қабул қилишган эди.

(ТАСС).

Илмий лабораторияларда

Изланиш самараси

Кейинги пайтда Ўрта Осиё геология ва хом ашё илмий текшириш институтининг геохимия излаш методлари лабораториясида амалий ишлар қилинаяпти. Олиб борилган кўп йиллик илмий текширишлар натижасида Тянь-Шань тоғ тизмалари туркумида жойлашган маъдан запасларини аниқлаш, конларнинг яқин атрофи ва чуқур горизонтларида изланиш ишларини олиб боришнинг замонавий усуллари ишлаб чиқилди. Уларнинг ўзига хос томонлари бор. Масалан, Ўрта Осиёнинг турли-туман табиий, ландшафт ва геологик хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда геохимия изланишларининг ҳамма объектларида маъдан конлари пайдо бўлиши билан боғлиқ химиявий элементларнинг миқдорий ва сифат ўзгаришларини комплекс ўрганиш имкониятини беради.

Айни пайтда лаборатория ходимлари маъдан конлари юқори қисмида тўпланадиган симоб элементининг хосса-хусусиятлари ва бирикмаларини диққат билан ўрганишаяпти. Шу асосда Чотқол-Қурама регионидаги кон қидирув ишларида «рутометрия» ва бошқа илғор геохимик методларни комплекслаштириш асослари яратилади Белгиланган вазифани бажариш учун лаборатория етарли даражада жиҳозланган. Ишлатилаётган асбоб-ускуналарда симоб бирикмаларининг тоғ жинслари ва миқдорини, шунингдек унинг сувдаги, атмосфера қатламидаги жуда оз миқдорини хатосиз аниқлаш мумкин.

Илмий текшириш ва муҳим методик асослар ёрдамида излаб топилган янги маъдан запаслари ишлаб чиқаришга тадбиқ этилганини таъкидлаш зарур. Шарқий-Қурама (Ўзбекистон), Чотқол (Қирғизистон) ва Канимансуб (Тожикистон) геология-қидирув экспедицияларида қўлланиши натижасида 600000 сўмдан ортиқ иқтисодий самара олинди. Бундай ютуққа айниқса институт илмий ишлар бўйича бўлим мудири А. Жўраев, катта илмий ходимлар М. Пирназаров, Г. Тиллаева ва М. Туроповларнинг қўшган ҳиссаси каттадир.

И. ЖУМАЕВ.

Матлубот жамияти манфатларингизни ҳимоя қилади

Барча соҳадаги кооперативларни ва якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи гражданларни ТОШКЕНТ ШАҲАР МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИГА АЪЗО БЎЛИБ КИРИШНИ ТАКЛИФ ЭТАМИЗ. Матлубот жамияти декабрь ойининг бошларида шаҳримизда ташкил этилди.

Сизнинг мазкур жамият фаолиятида иштирок этишингиз шаҳар аҳолисини саноат ва озиқ-овқат товарлари билан таъминлашни яхшилашга хизмат қилади. Ишлаб чиқараётган товарларингизни магазинларимиз орқали сотилишига ишониб топшириб, сиз ўз навбатида, тармоғингизни янада кенг ривожлантириш имконига эга бўласиз.

Жамият фаолиятининг истиқболида қимматли қоғозлар — акциялар чиқариш кўзда тутилган. Сиз уларни сотиб олиб, маошингизга қўшимча даромад олиш имконига эга бўласиз.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов райони, Жомий кўчаси, 5. Телефон: 48-19-20.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ (телефон 48-19-20).

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ (телефон 45-37-24).

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Совет Армияси куни шарафига эркакларга — совғаларни ва 8 Март кунига хотин-қизларга — деворга осиладиган рангли календарларни

ЎЗ ВАҚТИДА СОТИБ ОЛИНГ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» календари — 3 сўм 20 тийин, «ЎЗБЕКИСТОН АМАЛИЙ САНЪАТИ» календари — 4 сўм 50 тийин.

Корхоналар, муассасалар ва жамоат ташкилотларига 25 процент ҳажмида чегириш белгиланади. Справкалар учун телефонлар: 33-58-72, 32-55-08.

«СОЮЗПЕЧАТЬ» киоскаларига, китоб савдоси бўлимлари магазинларига, ЦУМ, ГУМ, Чилонзор савдо маркази тегишли бўлимларига мурожаат қилинсин.

6-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1989-1990 ЎҚУВ ЙИЛИДА

ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАШ УЧУН

қабул эълон қилади

ҚУРУВЧИ-ДУРАДГОР, БЎЁҚЧИ-СУВОҚЧИ, БЎЁҚЧИ АЛЬФРЕЙЛИК ИШЛАРИ БЎЙИЧА, ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ, ҒИШТ ТЕРУВЧИ.

БИЛИМ ЮРТИГА ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДА ЯШОВЧИ ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

10 йиллик маълумотга эга бўлганларга 30 сўм стипендия, 8 йиллик маълумотга эга бўлганларга 3 маҳал овқат, махсус кийим-бош берилади ва ишлаб чиқариш вақтидаги меҳнат ҳақининг 50 проценти тўланади.

Ўқув вақти меҳнат стажига киритилади.

Билим юртида қисқа муддатли (6 ойлик) электр пайвандчи, ғишт терувчи мутахассисликлари бўйича курслар очилган. Курсларга ўрта мактабни тугатган, Совет Армиясида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар қабул қилинадилар. Уларга 75 сўм стипендия тўланади.

БИЛИМ ЮРТИДА ТУРЛИ ТЎГАРАКЛАР, СПОРТ СЕКЦИЯЛАРИ, ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ ИШЛАБ ТУРИБДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, яшаш жойидан справка, ота-онасининг ишлаш жойидан справка, медицина справкаси, 6 дона фотосурат (3х4 см), автобиография, характеристика.

Адрес: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 69 (1, 4, 101э, 63-автобусларнинг «М. Горький» номли метро станцияси; 17, 18-троллейбусларнинг «Партия мактаби», 6, 13, 22-трамвайларнинг «Партия мактаби» бекатлари).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими давлат комитети

49-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1989-1990 ўқув йилига

Ўқувчилар қабул қилади

Билим юрти 8 ва 10-синф ҳажмида маълумотли ёшларни қуйидаги мутахассисликлар бўйича тайёрлайди: карамелчи-конфетчилар, қандолатчи, химик-лаборант, сотувчи, ошпаз, холодильник асбоб-ускуналарини ремонт қилиш бўйича слесарлар тайёрлайди.

Ўқиш муддати 8 синф маълумотидаги йигит-қизлар учун 3 йил. Улар ўқиш даврида тўлиқсиз давлат таъминотида бўладилар.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 1 йил. Уларга ҳар ойда 30 сўм стипендия тўланади.

Билим юртига Тошкент шаҳрида ва Тошкент областининг Калинин ва Тошкент районларида пропискада бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Машғулотлар рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Ўқишни битирувчилар БКК, «Ўртоқ» кондитер фабрикасига, «Тошпиво» ишлаб чиқариш бирлашмасига, «Ташплодоовошчторг» ихтиёрига ишга юборилади.

Барча ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида маошининг 50 проценти ҳажмида ҳақ тўланади.

Билим юртида спорт секцияси, ВИА тўгараги ишлайди. Билим юртини муваффақиятли битирганларга олий ўқув юртларига имтиёзли равишда кириш учун йўлланмалар берилади.

Билим юртининг барча группаларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), турар жойидан ва ота-онасининг иш жойидан справкалар, таржимаи ҳоли, 286 формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 8 дона фотосурат, характеристика.

Адрес: 700080, Тошкент шаҳри, Ленин райони, Истиқбол кўчаси, 3-уй (15, 23, 45, 68, 171, 183-автобусларнинг «Қўйлиқ» бозори» бекати). Телефон: 90-36-69.

«ХУШ КЕЛИБСИЗ, АЗИЗ БОЛАЖОНЛАР!»

Фоторепортаж

Фарзандларимизга олам-олам шодлик улашаётган масканлардан бири — Н. Островский номидаги шаҳар пионер ва ўқувчилар саройидамиз. Эшикдан кириб боришимиз билан ажиб манзаранинг гувоҳи бўлдик: сарой йўлаклари мазкур даргоҳда турли касб сирларини ўрганаётган болаларнинг қўли билан ясалган ғаройиб буюмлар билан безатилган. Болажонларнинг у ёқдан бу ёққа елиб-югуришларини кўриб, дафъатан ўйинқароқ вақтларимиз эсга тушиб кетди...

Н. Островский номидаги шаҳар пионер ва ўқувчилар саройи бундан 52 йил муқаддам ташкил этилган бўлиб, Совет давлатининг «Ҳамма яхши нарсалар — болаларга!» шиорининг ёрқин далили бўлиб қолди. Сир эмас, у вақтда болаларнинг ўқиб-ўрганишлари учун ҳукумат томонидан очилган дастлабки саройлардан бири эди, у. Ўша вақтларда тўгаракларнинг сони ҳам, уларда шуғулланаётган болалар ҳам бармоқ билан санарли эди. Эндиликда бу даргоҳ минглаб ўқувчиларни қабул қилиб, уларга турли соҳалар бўйича касб-кор ўргатмоқда. Болалар кошонасида ҳозирги кунда ажойиб педагогик коллектив тўпланганлигини ҳам айтиб ўтиш жоиздир. Қизиғи шундаки, уларнинг кўпчилиги мана шу сарой қошидаги тўгаракларнинг собиқ тарбияланувчиларидир. Қуйида биз шу ерда фаолият кўрсатаётган айрим тўгараклар билан таништирамиз.

⊙ МИЛЛИЙ КАШТАЧИЛИК. Тўгарак раҳбари — халқ маорифи аълочиси Ш. Қурбонова. Тўгаракка 40 дан зиёд бола қатнайди.

— Тўгаракка 38 йилдан буён раҳбарлик қиламан,— дейди Ш. Қурбонова. — 1988 йил тўгарагимиз аъзолари учун сермаҳсул йил бўлди. Чунки шу йили икки ўқувчимиз — Моҳира Хилватова ва Ҳилола Бегматовалар тайёрлаган палак, жияк, қийиқ, дўппи ва бошқа буюмлар юқори баҳоланди. Улар СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасининг олтин медалларига сазовор бўлди. Наргиза Ҳамроева, Гулчеҳра Холмуҳамедова ва бошқалар ўз ишлари учун турли даражадаги фахрий ёрлиқлар билан тақдирланишди.

⊙ НАҚҚОШЛИК. Тўгаракни Маҳмуд Тўраев 32 йилдан буён бошқариб келади. Ҳозирги кунда тўгаракда 25 ўқувчи шуғулланяпти. Турли йилларда тўгаракка қатнашган болалар ҳозирги кунда қурилишларда, наққошлик бригадаларида меҳнат қилишмоқда. Тўгарак раҳбари Маҳмуд Тўраевнинг ўзи ҳам наққошлик сирларини шу саройда 1947 йилда эгаллаган.

⊙ «СУВЕНИР» ТЎГАРАГИ. А. Лесина раҳбарлигидаги мазкур тўгарак 13 йил муқаддам ташкил этилган бўлиб, ҳозирги кунда у 60 дан зиёд ўқувчини жамлаган. Мазкур тўгарак аъзолари чарм, табиий мўйналардан турли хил ўйинчоқлар, тақинчоқлар ясашади. М. Саидаҳмедова, Е. Абрамова, Х. Багдасарова, Ф. Маҳмудова сингари ўқувчилар республика ва шаҳар ярмаркаларида фаол иштирок этишади. Марҳамат Саидаҳмедова ажойиб композицияси учун тарих ва архитектура ёдгорликларини сақлаш республика жамияти томонидан таъсис этилган мукофот билан тақдирланган. У Самарқанд ҳамда Бухоро шаҳарларига бепул йўлланма билан мукофотланди.

⊙ ДОИРАЧИЛАР. Бу тўгарак ҳам бир неча йиллардан буён мавжуд, унга 4 йилдан буён шу саройда санъат сирларини эгаллаган Асрол Солиев бошчилик қилади. Сарой ташкил этилган вақтларда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Тўйчи Иноғомовдан таҳсил олган, эндиликда сарой директорининг ўринбосари бўлиб ишлаётган Маҳмуд Ҳусанов ҳам шу тўгаракка яқиндан ёрдам бермоқда. Айни чоғда тўгаракда шаҳримизнинг турли мактабларидан келадиган 60 нафар ўқувчи шуғулланмоқда.

— Саройимиздаги тўгараклар сони йил сайин ортмоқда,— дейди унинг директори Г. М. Ҳамзаева. — Масалан, бир йилдирки, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Эркиной Расулхўжаева «Юлдуз» ўзбек хореографик ансамблига раҳбарлик қилиб, таҳсинга сазовор ютуқларни қўлга киритмоқда. «Кудесник» қўғирчоқ театри, «Пахтаой» вокал-чолғу ансамбли, пионерлар ательеси, тўқиш ва ганч-ўймакорлик тўгаракларининг фаолияти ҳам таҳсинга сазовор. Янги йил арафасида саройимизда дуторчи қизлар ансамбли тузилди. Унга ажойиб созанда, Ўзбекистон ССР халқ артисти Ориф Қосимовнинг талантли шогирдларидан бири — Машрабжон Нишонов раҳбарлик қилмоқда. Бундан ташқари шоир Сайёр Ғайратий номидаги ёш қаламкашлар тўгарагини туздик.

Шуни айтиш керакки, саройда интернационал тарбияга муҳим эътибор қаратилган. 1989 йилги арча теварагидаги Янги йил томошалари илк марта ўзбек ва рус тилларида намойиш этилди. Бу томошалар 4-шаҳар мактаб-интернатида, химия технология институтида, бошқа корхона ва муассасаларда кўрсатилди. Январь ойидан бошлаб болалар масканида «Ўзбек тилини ўрганамиз» тўгараги ишлай бошлади.

Қизларнинг чертиб-чертиб дутор чалиши, вокал-чолғу ансамбли ижросидаги ажойиб қўшиқлар, «Юлдуз» қизларининг рақслари, доирачиларнинг ҳар турли усуллари бизни маҳлиё этди. Қанийди, болалигимизга қайтсакда, биз ҳам мана шу ажойиботлар масканига тушиб қолсак, деб ўйлаймиз.

Ўқувчилар саройида ўтказилган бир кун бутун умрга татигудек. Шу билан бирга сарой эшиклари, унинг тўгараклари ўқувчиларга доимо очиқ эканлигини, у ўзига чорлашини ҳам айтиб ўтмоқчимиз. Фарзандлар бу ерга ташриф буюришлари, болаликнинг унутилмас онларидан баҳраманд бўлишлари мумкин. Уларни сарой ходимлари: «Хуш келибсиз, азиз болажонлар!» деб кутиб олишади.

Дилшод ЖАЛОЛОВ.

⊙ СУРАТЛАРДА: Н. Островский номидаги шаҳар пионер ва ўқувчилар саройининг бир кунлик ҳаётидан лаҳзалар.

С. Михайлов фотолари.

Баҳодирнинг дегани

Куз фаслида онаси билан боғда сайр қилиб юрган Баҳодир деди:

— Ойи, боғбон ҳеч эринмас экан-а, ёзда келганимизда барглар кўм-кўк эди, ҳозир эса сариқ. Ҳаммасини бўяб улгурибди-я.

* * *

Баҳодирнинг дадаси меҳмон билан шахмат ўйнарди. Ўйиндан чиққан шахмат доналарини йиғиб, зериккан Баҳодир деди:

— Бўлди, мен энди дам оламан, ўзларинг ўйнайверинглар.

* * *

Дадасининг хонасини йиғиштираётган онасига, глобусни кўрсатиб Баҳодир деди:

— Ойи, дадамлар дарс тайёрлайман, деб алдаб, копток ўйнарканлар.

С. СИРОЖИДДИНОВ.

Корректор дафтаридан

⊙ Эшкакли айиқ.
⊙ Тошболта қошиқ.
⊙ Коллектор дафтари.
⊙ Тешик улоқ.
⊙ Синган бақа.
⊙ Эшик кўприк.

Г. ҚАЮМОВА.

Қулоққа чалинган гаплар

«Ўғлимизнинг бошини икки қиламиз деб, бош суқмаган эшик қолмади».

(Онанинг ҳасрати).

«Шамолга мирзатераклар келинчакдай салом беришсада, у гоҳ оч бўридай увиллар, гоҳ ўлим чангалига тушган мушукдай пихилларди».

(Ёш қаламкаш ижодидан).

«Шаҳардаги баъзи автобуслар аразлаб қолиб, рейсга чиқмаяпти».

(Танқидий мақоладан).

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ.

Латифалар

⊙ МУБОРАК БЎЛСИН

Афанди янги туфли, тилла соат, жинси шим кийиб, тилла тишини ярақлатиб кўчага отланибди. У муюлишда кутиб турган дўстлари билан саломалик қилиб, гоҳ оёғига, гоҳ соатига қараб, бўлса-бўлмаса тишини кўрсатиб кулаверибди. Лекин дўстлари бунга мутлақо эътибор бермай, яхши кайфиятда чақчақлашаверибди.

Бир пайт улардан бири Афандидан: «Нега кечикиб келдинг, кутавериб чарчадикку», деб қолди. Афанди ҳам шуни кутиб турган эканми: «Келаётсам йўлда битта кучук мана бу янги жинсимга тармашса бўладими. Мен дарҳол лакированний туфлим билан уни шундай тепдимки, тилла соатимга қарасам, беш минутда жони узилди», дея тиржайиб, тилла тишларини кўрсатиб атрофга мағрур боқибди.

Дўстлари эса гап нимада эканлигини англаб:

— Э, муборак бўлсин, табриклаймиз,— дейишибди чуғурлашиб.

Афандининг кўнгли жойига тушиб, «Раҳмат, раҳмат, кетдик», дея ғоз юриш қилиб олға одимлабди.

⊙ АФАНДИ — ЗООТЕХНИК

Фалакнинг гардиши билан ошна-оғайниларнинг тиргагида Афанди колхозга бош зоотехник бўлиб қолибди. Кунлардан бир кун колхозчиларнинг умумий йиғилиши чақирилиб, унда Афандига ҳам сўз берилибди. У ёрдамчиси томонидан тайёрланган нутқ текстининг у ёқ-бу ёғига қарамай, шариллатиб ўқий бошлабди. Нутқда «Зоотехника қоидаларига амал қилиб», деган жумла ҳам бор экан. Афанди бу соҳада ҳеч бир билим-малакага эга бўлмагани учун мазкур жумлани «Уч юз (300) техника қоидаларига амал қилиб», деб ўқиб юборибди.

Йиғилиш аҳли бирдан гуррос кулиб, қарсак уриб юборибди. Афанди эса гап нимада эканлигини англамай, нутқини келган жойидан ўқиб кетаверибди.

Баҳриддин ШАМСИЕВ,
Самарқанд область, Пахтачи райони.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

«Юбилей» Марказий спорт саройида

8-12 ФЕВРАЛЬ КУНЛАРИ СОАТ 17 ВА .0.00 ДА

ТАНИҚЛИ ИЖРОЧИ РУСТАМ ҒОИ В ВА «НУР» ГРУППАСИНИНГ

концертлари

Билетлар спорт саройи кассаларида ҳар к соат 11 дан 19.00 гача сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар бул қилинади.

Справкалар учун телефонлар: 46-07-55 — министратор, 46-03-12 — касса.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

17, 18, 19 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.30 ДА

«СЕВГИ ТАРОНАЛАРИ»

ҚАТНАШАДИЛАР:

лирик хонандалар: АБДУРАУФ ОЛИМОВ нинобод), МАҲМУДЖОН АЗИМОВ, ҚОДИР МИШУРОВ, БАХТИЁР ХОЛХЎЖАЕВ;

РАҚҚОСАЛАР: Ўзбекистон ССР халқ арти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лаури

ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДО

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артиар: Зиёда МАДРАҲИМОВА, Ўғилой МУҲАМЕДОВА Гулчеҳра ФОЗИЛЖОНОВА;

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган арти Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатиЦИЛ КАМОЛХЎЖАЕВ.

ПРОГРАММАНИ ОЛИБ БОРАДИЛАР: аския ва қизиқчилар конкурсининг лауреати: ОБИД ОМОВ ва БОТИР МУҲАМЕДХЎЖАЕВ.

Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон С а хизмат кўрсатган артист, Ҳамза номидаги Ўзбекисто ССР Давлат мукофотининг лауреати, АБДУРАШИД ҲИМОВ.

Билетлар соат 14.00 дан сотилади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
М. Қориёқубов номли ўзбек давлат филармонияси

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН

АРТИСТ

ЗИЁДА МАДРАҲИМОВА

ХОНАНДА

БАХТИЁР ТЎЛАГАНОВ

ҲАЖВИЯ ИЖРОЧИСИ

РУСТАМ МАМАДАЛИЕВ

ИШТИРОКИДА

КОНЦЕРТ

Олдиндан билет сотиш кассаси очиқ.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Справкалар учун телефонлар: 44-35-9144-28-04, 44-35-84.

Кино

2 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи—«КИНГ-КОНГ ТИРИК» (катта зал, 18.30; кичик зал, 17,19.30).

Чайка—«КИНГ-КОНГ» (18.30, 21.00).

Ватан — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (18.30, 20.45).

Восток — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (18.30, 20.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ҚОНУНДАГИ ЎҒРИЛАР» (18.30, 21.00).

Қозоғистон — «КИНГ-КОНГ ТИРИК» (17, 18, 20, 21.00).

Москва — «УЧ МУШКЕТЁР МИСОЛИ» (18.30, 20.40).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (20.00).

Дружба — «ТЎРТ ОҒАЙНИ» (20,20.30); «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (18.30, 21.00).

Тинчлик — «ҚАЙТА ЁҒ, ЁМҒИР» (18.30, 21.00).

К. Ёрматов номли — «ФИТНАЧИЛАР УЮШМАСИ» (17, 19, 21.00); «УЧ МУШКЕТЁР МИСОЛИ» (18.30, 21.00).

3 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «КИНГ-КОНГ ТИРИК» (катта зал, 11, 12.30, 16, 18.30; кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Чайка — «КИНГ-КОНГ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Ватан — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Восток — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ҚОНУНДАГИ ЎҒРИЛАР» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Қозоғистон — «КИНГ-КОНГ ТИРИК» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00).

Москва — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (16.00); «УЧ МУШКЕТЁР МИСОЛИ» (11, 13.30, 18.30, 20.40).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (11, 13.30, 20.00).

Дружба — «ТЎРТ ОҒАЙНИ» (11, 12, 15, 20, 20.30); «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (17, 18.00).

Лисунов номли — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Тинчлик — «ҚАЙТА ЁҒ, ЁМҒИР» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/II да **Оловли фаришта,** 3/II да **рсар.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/II да **Кориолан,** 3/II да **Тақ эшиги,** 4/II да **Абдулла қирийнинг Ўтган кунлари.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2/II **Хотиниминг эри,** 3/II д**Тошболта ошиқ,** 4/II да **Тонтда туман.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВ. ЦИРКИДА — **«Денгиз вонлари» аттракционининг программаси** (2, 3/II да 1 да; 4/II да 16, 19.00 да; 5да 12, 15, 18.00 да).

Тошкент шаҳа Октябрь районидаги нотариал идоранинг йўқол

ГЕРБЛИ ПЕЧИ ВА

ёзувлар ва уларнинг тўғрилигини тасдиқлаш учун ишлатиладиган бўлган

ШТАМПИ

БЕКОР ҚИЛАДИ

Ўзбекистон С Енгил саноат министрлигининг Тошкент «Учқун» кимачилик-галантерея иб чиқариш бирлашма коллективи бирлашман кекса ходими, пенсион Меҳнат ветерани

Ҳаким Тўйчи ТЎЙЧИЕВнинг

вафот этганлиги чуқур қайғу билан дириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор ади.

Тошкент медиц институти стоматолог факультети ва 2-клиник ҳамда ортопедик стоматия кафедраси коллективари шу кафедра доцен С. С. Аъзамхўжаевга о

Раҳима НУРИДДИНОВАнинг

вафот этганлиги сабабли билан чуқур таъ изҳор қилади.

СССР халқлари дўстлиги музейи коллекти музей директори У. Исимовга опаси

Рихси ЁҚУБОВАни

вафот этганлиги сабабли билан чуқур таъ изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ:
700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги — 32-54-19; социал проблемалар — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32.54.15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади. Тиражи 125.000.

Р. 01029

Ички саҳифаларга 20.00 да қўл қўйилган. [График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим]. А. 23 12.

Индекс 64690. 1 2 3 4 | 7 8 9 10